

nr. d/o	Referință la documentația de licitație	Întrebări de clarificare	Răspuns
		Eligibilitatea investitorilor, selecția investițiilor, formalități documentare	
1.	Secțiunea 35	<p>Eligibilitatea investitorilor De ce criteriile de eligibilitate ale investitorilor (financiare și de experiență) nu sunt corelate proporțional cu capacitatea oferită, permițând astfel participarea investitorilor cu experiență limitată în detrimentul investitorilor instituționali pe termen lung? Totodată, solicităm clarificări privind nivelul de detaliere a Ofertei tehnice, posibilitatea ajustării amplasamentului pe alte parcele fără modificarea punctului de racordare aprobat, includerea actelor autorităților publice locale ca dovadă de acceptare locală și existența unei structuri obligatorii pentru Dosarul „B” – Oferta tehnică.</p>	<p>Documentația de licitație nu prevede aplicabilitatea criteriilor de eligibilitate proporțional cu capacitatea oferită. În schimb, prevede praguri minime (proiect minim de 4 MW permis în ofertă, capacitate totală susținută limitată la 170 MW), care se aplică tuturor ofertanților în mod uniform, asigurând astfel respectarea principiilor egalității de tratament, nediscriminării investițiilor, precum și a principiului obiectivității în înregistrarea, verificarea admisibilității, calificarea și evaluarea propunerilor financiare, în conformitate cu secțiunea 3 din HG nr. 690/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil</p>
2.	P. 35.1 (i)	<p>Riscul legat de calendarul de evaluare a investițiilor CEIISS (Consiliul pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului): în cazul în care decizia de aprobare CEIISS este întârziată din motive administrative, se confirmă dacă este admisibilă; în caz contrar, se definește logica exactă a termenului limită și consecințele.</p>	<p>Conform p. 35.1 (i) din documentația de licitație, ca cerință de admisibilitate, investitorul trebuie să obțină aprobarea prealabilă din partea Consiliului pentru promovarea proiectelor de investiții de importanță națională (<i>Consiliul</i>) pentru investițiile planificate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 174/2021. Prin urmare, dacă investitorul nu prezintă decizia de aprobare prealabilă a Consiliului, indiferent de motivele neîndeplinirii acestei cerințe, comisia de licitație va declara investitorul inadmisibil în conformitate cu secțiunea 33 și punctul 35.5 din documentația de licitație. Prin urmare, întârzierile în aprobarea de către Consiliu din motive administrative nu justifică neprezentarea deciziei de aprobare prealabilă a Consiliului în dosarul de candidatură.</p>

			<p>Rețineți că, în conformitate cu articolul 7 alineatul (4) din Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, Consiliul examinează cererea de aprobare prealabilă a investițiilor în termen de 45 de zile de la data primirii acesteia, cu condiția ca cererea să fie însoțită de toate documentele necesare. Prin urmare, este responsabilitatea investitorilor să țină seama cu atenție de acest termen în pregătirea dosarului de candidatură, pentru a îndeplini criteriile de admisibilitate.</p>
3.	P.35.1(i)	<p>În ceea ce privește Consiliul pentru promovarea proiectelor de investiții de importanță națională, dacă investiția nu necesită evaluare, ce document de confirmare este considerat valabil?</p>	<p>Conform art. 4 lit. a) din Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, exploatarea infrastructurii energetice se încadrează în categoria activităților importante pentru securitatea statului. Pe baza acestui raționament, p. 35.1 lit. i) prevede ca cerință de admisibilitate ca investitorii care participă la licitație să dețină aprobarea prealabilă a investițiilor de către Consiliul pentru promovarea proiectelor de investiții de importanță națională. În acest sens, investitorii trebuie să prezinte, în dosarul de ofertă, decizia de aprobare prealabilă a investițiilor (p. 35.2. k) din documentația de licitație). Prin urmare, toate investițiile potențiale care fac obiectul acestei licitații necesită aprobare prealabilă (verificare), în conformitate cu Legea nr. 174/2021.</p>
4.	Secțiunea 37	<p>8. Confirmarea acceptării autorităților publice locale în implementarea proiectelor.</p> <p>Vă rugăm să precizați dacă este avută în vedere includerea actelor autorităților administrației publice locale (de exemplu, decizii ale Consiliilor locale) ca element de confirmare a acceptării locale și a fezabilității implementării proiectelor selectate.</p>	<p>Prezentarea actelor de autorizare emise de autoritățile publice locale, în special certificatul de urbanism și autorizația de construcție, în conformitate cu Codul urbanismului, nu constituie o cerință de admisibilitate și nici o cerință de calificare. Vă rugăm să rețineți însă că investitorul are obligația de a prezenta, ca parte a ofertei tehnice, documentele care confirmă eligibilitatea terenului (terenurilor) în conformitate cu secțiunea 37 din documentația de licitație. În absența documentelor</p>

			<p>indicate la punctul 37.2, investitorul are dreptul să prezinte o foaie de parcurs în conformitate cu anexa 8 la documentația de licitație.</p> <p>Cu toate acestea, dacă investitorul este declarat câștigător și, în cele din urmă, i se acordă statutul de producător eligibil mare, investitorul va fi obligat să obțină toate actele de autorizare, inclusiv actele de autorizare emise de autoritățile publice locale, pentru construcția și punerea în funcțiune a centralei electrice și a instalației de stocare, în conformitate cu punctul 116 alineatul (8) din Decizia Guvernului nr. 690/2018 și punctul 50.1.9) din documentația de licitație.</p>
5.	Secțiunea 9 și punctul 35.2.	<p>Atât secțiunea 9, cât și pct.35.2. din documentația de licitație nu conțin cerințe minime și exacte față de documente ce urmează a fi prezentate de către Investitor în vederea confirmării corespunderii cu criteriile de admisibilitate.</p> <p><i>Întrebare:</i> toate documentele justificative eliberate de Autorități competente străine urmează a fi prezentate în copii respectând cerințele din Secțiunea 9 a documentației de licitație, nefiind nevoie să fie apostilate/supralegalizate și autentificate?</p>	<p>Nici Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, nici documentația de licitație nu impun investitorilor să depună documente apostilate ca parte a dosarului de admisibilitate a ofertei tehnice sau a ofertei financiare. De asemenea, nici Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, nici documentația de licitație nu impun supralegalizarea documentelor emise într-o jurisdicție străină.</p> <p>În conformitate cu punctul 9.2 din documentația de licitație, în cazul în care investitorii depun documente într-o altă limbă decât engleza sau româna, aceste documente trebuie să fie însoțite de o traducere autorizată în engleză sau română. Astfel, atâta timp cât documentele emise într-o altă limbă decât engleza sau româna sunt traduse de un traducător autorizat în Republica Moldova, aceste traduceri sunt considerate valabile.</p>
6.	Secțiunea 25	<p>Garanția de participare la licitație a nerezidenților, în original, la deschidere: În cazul în care garanția de participare la licitație este prezentată sub formă de copie scanată, dar lanțul emitent/beneficiar este internațional, confirmați metoda acceptabilă din punct de vedere practic pentru a furniza „originalul” la deschidere (termenul</p>	<p>Nici Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, nici documentația de licitație nu impun investitorilor să depună garanții de licitație apostilate sau supralegalizate. Conform punctului 25.2 din documentația de licitație, în cazul în care Garanția pentru oferta este depusă sub formă de document scanat, investitorul va depune originalul</p>

		de livrare prin curier, legalizare/apostilă, verificare alternativă).	garanției de licitație, în format tipărit, în ziua deschiderii dosarelor de candidatură. Prin urmare, este responsabilitatea investitorilor să se asigure că comisia de licitație primește originalul garanției de licitație (în cazul unui document scanat) în ziua deschiderii dosarelor de candidatură, indiferent de metoda de transmitere a documentului (personal de către un reprezentant al investitorului sau prin curier).
7.	Secțiunea 29	Ofertă financiară criptată – protocol de predare a parolei: Documentele necesită oferte financiare protejate prin parolă; vă rugăm să definiți protocolul operațional exact pentru predarea parolelor la deschidere (canal, moment, persoană responsabilă, situații neprevăzute în cazul în care reprezentantul autorizat este absent).	<p>Toate trei dosare ale ofertei trebuie să fie protejate cu parole distincte. Etapa de admisibilitate precum și deschiderea ofertei financiare se face în ședință publică. Prin urmare, examinarea ofertelor se va face în ordinea depunerii ofertelor. În momentul în care se examinează dosarul dumneavoastră, v-a trebui să furnizați parola Comisiei (fie prin intermediul poștei electronice, fie scrisă pe hârtie, fie comunicată verbal-la dorința investitorului).</p> <p>Examinarea ofertei tehnice, se face individual cu fiecare ofertant în parte și se aplică aceeași logică de mai sus. Reiterăm că la fiecare etapă se furnizează doar o singură parolă.</p> <p>Dacă investitorul nu trece în următoarea etapă de examinare a ofertei, dosarele acestuia rămân protejate cu parola în continuare.</p> <p>Dosarele ofertelor tehnice și financiare trebuie să rămână protejate prin parolă până când Comisia de licitație convoacă ședințele pentru examinarea ofertelor tehnice și financiare și le deschide. Parolele trebuie furnizate Comisiei de licitație la cererea Comisiei de licitații în momentul deschiderii ofertelor (a se vedea Dispozițiile documentației de licitație 16.1, 17.1, 29.9).</p>
8.	Secțiunea 36	Structura și gradul de detaliere al ofertei tehnice. Care este nivelul de detaliere tehnică așteptat în Oferta tehnică: descriere generală de principiu sau soluții tehnice detaliate (scheme, echipamente, arhitecturi interne)?	În conformitate cu secțiunea 36 și anexele 6 și 7 din documentația de licitație, oferta tehnică trebuie să reprezinte o descriere bine documentată a proiectului, nr de turbine, evidențiind aspectele tehnice, economice, de implementare și de conformitate juridică, inclusiv specificațiile tehnice pentru

			instalațiile eoliene și de stocare, sistemul SCADA și sistemul de control, planul de implementare, planul de achiziții și contractele majore. Descrierea proiectului trebuie să demonstreze în mod suficient conformitatea tehnică și fezabilitatea.
9.	Secțiunile 36-40	Organizarea dosarului – „Oferta tehnică” Există o structură obligatorie și o ordine strictă pentru documentele din Dosarul „B” – Oferta tehnică, sau este acceptată o structurare logică, cu condiția includerii tuturor documentelor solicitate?	Documentația de licitație nu impune nicio structură obligatorie pentru organizarea documentelor care fac parte din oferta tehnică. O structură logică este acceptabilă, cu condiția ca dovezile documentare să fie îndeplinite în conformitate cu secțiunile 36-40 (foaia de parcurs, dacă este cazul), documentele să fie complete, să aibă titluri clare și să facă referire la secțiunile respective din regulile de licitație.
10.	punctul 36.1	1. Ca urmare a analizei punctului 36.1 din Documentația de Licitație, rugăm să veniți cu clarificări, și anume să enumerați exact prin ce acte confirmative sau documente, la etapa depunerii ofertei tehnice, participanții la licitație ar putea demonstra ca echipamentele Centralelor electrice și Instalațiilor de stocare nu au fost utilizate anterior și sunt de producție nouă, fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de data preconizată de punere în funcțiune a Centralei electrice și Instalațiilor de stocare respective?	În conformitate cu prevederile pct. 36.4 lit. b) din Documentația de licitație, pentru a satisface cerința de mai sus, Investitorul, pe lângă descrierea Proiectului, trebuie să prezinte următoarele documente justificative „Declarație angajantă că toate echipamentele principale care vor fi utilizate pentru construcția Proiectului – atât Centrală electrică, cât și Instalație de stocare – nu au fost utilizate anterior și sunt de producție nouă, fabricate cu mai puțin de 36 de luni înainte de data preconizată de punere în funcțiune a Centralei electrice sau a Instalației de stocare, respectiv nu mai vechi de 36 de luni față de data preconizată de punere în funcțiune a Centralei electrice sau a Instalației de stocare;”
11.	Secțiunea 26	Dacă investitorul este o entitate specială din Moldova deținută de doi acționari, poate această entitate specială să participe la licitație pe baza eligibilității tehnice a unuia dintre acționarii săi?	Conform prevederii p. 26.3 din documentația de licitație, un investitor se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din cadrul grupului său numai dacă poate demonstra controlul efectiv asupra respectivei întreprinderi sau dacă este controlat de aceasta, cu documente justificative care să ateste existența controlului. În consecință, o SPV se poate baza pe experiența unui acționar în cazul în care acționarul exercită controlul, astfel cum este definit în documentația

			<p>de licitație, și se furnizează dovezile necesare privind controlul.</p> <p>Pentru a contribui la experiența tehnică sau la alte criterii de calificare, un membru al consorțiului trebuie să dețină o participație de cel puțin 20 % în consorțiu (conform punctului 26.1(b)). Un membru al consorțiului cu o participație sub 20 % poate participa la consorțiu, dar nu poate prezenta experiența sa pentru a îndeplini criteriile de experiență tehnică sau alte criterii de calificare.</p>
12.	p. 35.2.(l)	<p>Conform documentației, experiența trebuie să aparțină “Investorului”, iar în cazul unui Consorțiu – poate fi furnizată de oricare membru al Consorțiului.</p> <p>Respectiv, pentru a evita interpretările diferite și pentru a asigura o conformitate deplină, solicităm clarificări privind următoarele întrebări:</p> <p><i>a) În situația în care membru al Consorțiului deține de o experiență tehnică și executivă, în dezvoltarea și finalizarea proiectelor eoliene ≥ 4 MW, și anume a avut un rol principal, în calitate de executant al lucrărilor (antreprenor general), respectiv, care sunt documente exacte prin care poate fi demonstrată experiența relevantă?</i></p> <p>Precizăm, că întrebarea sus indicată derivă din situație, atunci când deținător Avizului de Racordare, contractează compania specializată (în speță – membru consorțiului), pentru dezvoltarea parcului eolian care execută toate lucrările (proiectare, montare, conectare, dare în exploatare). Respectiv, compania dată, membru consorțiului, nu este deținător și beneficiar al Avizului de racordare, însă a dezvoltat nemijlocit proiectul, și deține o experiență tehnică vastă pentru dezvoltarea sistemului eolian.</p> <p><i>a) În situația sus descrisă care documente pot fi prezentate, și acceptate pentru confirmarea experienței? (O&M</i></p>	<p>Conform punctului 35.2.(l), pentru a demonstra experiența tehnică anterioară, investitorul trebuie să prezinte următoarele documente justificative:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lista centralelor eoliene care au fost dezvoltate sau sunt operate de investitor și care utilizează energie regenerabilă; • certificate valabile de punere în funcțiune sau orice alt document similar. Dacă centralele electrice au fost dezvoltate în Republica Moldova, investitorul va prezenta Actul de conformitate (Act de Corespundere) emis de ANRE, (până la intrarea în vigoare a Legii nr 164/2025 cu privire la energia electrică) sau de către operatorul de sistem, care confirmă că centrala electrică a fost pusă în funcțiune; <p>Pentru fiecare centrală eoliană, investitorul trebuie să furnizeze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Contractul de exploatare și întreținere, contractul de administrare a activelor sau alte contracte relevante, în care investitorul este menționat ca furnizor de servicii sau contractant; 2) Dacă investitorul a fost contractantul principal pentru o companie de proiect și a externalizat serviciile de exploatare și întreținere, acesta trebuie să furnizeze contractul principal de exploatare și întreținere cu compania de proiect.

		<p><i>contracte, Acte de primire-predare, Facturi Fiscale, PV-uri etc.)?</i></p> <p><i>b) În situația realizării proiectului cu participarea unor subcontractori (EPC, antreprenor general, executanți specializați), vă rugăm să clarificați dacă acești subcontractori trebuie incluși în mod obligatoriu în componența Consorțiului?</i></p>	<p>În scenariul prezentat, un membru al consorțiului a realizat proiectarea, instalarea, conectarea și punerea în funcțiune, dar nu este titularul și beneficiarul notificării de conectare pentru proiectul respectiv. Documentația de licitație permite demonstrarea experienței prin documentele de mai sus, cu condiția ca membrul consorțiului să poată dovedi rolul său de furnizor de servicii sau contractant și să furnizeze documentația de punere în funcțiune sau de punere în serviciu (sau similară) pentru instalația relevantă. Documente suplimentare (cum ar fi documente de predare, facturi fiscale, procese-verbale etc.) pot fi atașate ca context justificativ, dar acestea nu înlocuiesc dovezile documentare cerute în mod expres în p. 35.2(1).</p> <p>Documentația de licitație nu impune subcontractanților să fie membri ai unui consorțiu. Aceasta clarifică în mod expres că restricția privind participarea la mai multe oferte nu se aplică în cazul subcontractării, iar aceiași subcontractanți pot participa la mai multe oferte ale mai multor investitori (p.26.2). Cu toate acestea, în cazul în care se bazează pe experiența unei entități pentru a îndeplini criteriul de admisibilitate privind experiența tehnică anterioară, în cazul în care un investitor participă ca consorțiu, un membru al consorțiului trebuie să dețină cel puțin o cotă de 20 % în consorțiu pentru a contribui la criteriul de experiență.</p>
		<p>Garanția pentru oferta și garanția de bună execuție; bancabilitate, risc de preț și risc valutar</p>	
13.	Secțiunea 25 și anexa nr. 5	Pentru calculul sumei Garanției pentru ofertă ce necesită a fi prezentată de către Investitor conform formularului din anexa nr.5 a documentației de licitație, capacitatea ofertată include numai capacitatea Centralei electrice eoliene terestre, fără a adăuga și capacitatea Instalației de stocare?	Da, garanția de ofertă se bazează numai pe capacitatea oferită a centralei eoliene (sau este proporțională cu capacitatea – totală sau parțială – pentru care se solicită sprijin prin ofertă).

14.	Anexa nr. 11	<p>Pentru calculul sumei Garanției de bună execuție ce necesită a fi prezentată de către Investitor conform formularului din anexa nr.11 a documentației de licitație, capacitatea licitată include numai capacitatea Centralei electrice eoliene terestre adjudecate câștigătoare, fără a adăuga și capacitatea Instalației de stocare suplimentară?</p>	<p>Da, include doar capacitatea centralei electrice eoliene adjudecate.</p>
15.	Secțiunea 25 și anexa 13	<p>Bancabilitate, risc de preț și risc valutar.</p> <p>1.1. De ce prețul CfD este exprimat în MDL/kWh, deși finanțarea proiectelor se realizează aproape exclusiv în EUR?</p> <p>1.2. Cum este gestionat riscul valutar pe durata celor 15 ani ai schemei CfD?</p> <p>1.3. De ce mecanismul de indexare la cursul EUR și la inflație nu este inclus explicit în contractul PPA.</p> <p>1.4. Vă rugăm să clarificați dacă garanția financiară de participare la licitație poate fi constituită direct în EUR.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Decizia ANRE 375/2017, care reglementează ajustarea anuală a prețurilor fixe în cadrul PPA și CfD, este exprimată în MDL, nu în EUR. În consecință, PPA și CfD sunt, de asemenea, denumite în MDL. 2. În conformitate cu Decizia ANRE nr. 375/2017, prețurile fixe în cadrul CfD sunt actualizate anual în funcție de evoluția cursului de schimb între MDL și USD. ANRE intenționează să modifice acest mecanism, pentru a indexa modificările viitoare ale cursului de schimb între MDL și EUR. Având în vedere că indexarea la USD este menționată și în articolele 34 și 37 din Legea nr. 10/2016 privind energia din surse regenerabile, este necesară o modificare a legislației pentru a pune în aplicare această modificare a indexării. 3. În conformitate cu PPA (a se vedea anexa 13 la documentația de licitație, articolul 7.5.), prețurile energiei electrice sunt ajustate anual în conformitate cu Decizia ANRE 375/2017. 4. În conformitate cu punctele 25.1, 25.2, 25.2.1. din documentația de licitație, garanția pentru ofertă la licitație poate fi prezentată în EUR sau USD, dacă provine de la o instituție financiară recunoscută la nivel internațional. În cazul în care ofertantul prezintă această garanție în EUR sau USD, acesta trebuie să ia în considerare cursul de schimb publicat de Banca Națională a Moldovei la data depunerii. Dacă garanția provine de la o bancă

			moldovenească, aceasta poate fi depusă numai în MDL.
16.	Secțiunea 25	În cazul în care o ofertă tehnică este acceptată, un ofertant este plasat pe lista de așteptare și, după selectare, garanția de participare a ofertantului selectat va fi pierdută în cazul refuzului de a executa PPA?	<p>Coroborând prevederile pct. 58 alin (3) cu pct. 60 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 690/2018, garanția pentru ofertă se returnează investitorului în termen de până la 30 de zile de la data în care investitorul nu a fost anunțat câștigător al licitației.</p> <p>Includerea în lista de așteptare nu califică oferta drept câștigătoare în mod automat. Prin urmare, garanția pentru ofertă se returnează investitorului în termen de până la 30 de zile de la data în care investitorul nu a fost anunțat câștigător al licitației.</p> <p>Pentru a oferi o claritate suplimentară Documentația de licitație va fi modificată după cum urmează:</p> <p>„25.8. Comisia de licitație va restitui garanția pentru ofertă investitorului inclus pe lista de așteptare în temeiul pct. 25.4 lit. c) din Documentația de licitație.</p> <p>În situația în care Investitorul aflat pe lista de așteptare acceptă Capacitatea alocată, în conformitate cu prevederile pct. 42.4 din Secțiunea 42, acesta nu va fi obligat să constituie o nouă garanție pentru ofertă, cu condiția depunerii Garanției de bună execuție în termenul prevăzut la pct. 47.4 din Secțiunea 47.</p> <p>Prin derogare de la dispozițiile alineatului precedent, în cazul în care Investitorul participă la licitație în baza unei foi de parcurs și căruia i s-a restituit anterior garanția de ofertă, acesta va avea obligația de a depune din nou garanția de ofertă, în limita Capacității alocate, în termen de 10 zile lucrătoare de la data reconfirmării ofertei. Totodată, Investitorul va avea obligația de a constitui garanția de bună execuție a contractului, în condițiile și în termenul prevăzute la pct. 47.4 din Secțiunea 47.”</p>

17.		Modelul CFD - indisponibil - va reglementa prevederile sale cheie, reflectând PPA - reziliere, forță majoră, LD etc.? Dacă nu, pe ce bază poate fi executată garanția de bună execuție dacă CFD-ul și PPA-urile diferă semnificativ?	CFD ar trebui să fie echivalent din punct de vedere comercial cu PPA și ar trebui să mențină echilibrul dintre beneficii, drepturi, responsabilități, riscuri și compensații incluse în PPA.
18.	Secțiunea 25 și anexa 5	În ceea ce privește Garanția pentru oferta, se iau în considerare drepturile de intervenție pentru creditorii internaționali? Scrisoarea de confort a BEI este o formă valabilă de garanție de licitație?	Anexa 5 la documentația de licitație prevede formularul pentru Garanția pentru oferta, iar documentația de licitație indică cerințele necesare în legătură cu aceasta. Garanțiile de ofertă furnizate de ofertanți nu trebuie să difere în mod substanțial, ca formă sau conținut, de formularul furnizat. Întrebarea privind drepturile de intervenție nu este clară în contextul garanției de licitație.
19.	Secțiunea 26 și p. 6.3, anexa 5	<p>Garanția pentru oferta în cazul ofertelor depuse de consorțiu</p> <p>În cazul depunerii a două oferte din partea Consorțiului, Consorțiul este obligat să depună două garanții de ofertă sau una singură?</p> <p>În cazul în care Consorțiul are obligația de a depune două garanții de ofertă separate, vă rugăm să ne confirmați dacă este permis ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru Oferta nr. 1, garanția de ofertă să fie constituită și depusă de SRL „X”; • pentru Oferta nr. 2, garanția de ofertă să fie constituită și depusă de SRL „Y”, <p>fiecare în legătură directă cu proiectul corespunzător.</p> <p>De asemenea, vă rugăm să ne indicați dacă există cerințe speciale sau particularități privind constituirea și prezentarea</p>	<p>În conformitate cu p 6.3 (i) din documentația de licitație, fiecare ofertă trebuie să fie însoțită de o garanție pentru ofertă separată. Atragem, de asemenea, atenția asupra p r 6.3.1 și 6.4, care trebuie respectate.</p> <p>Garanția trebuie să fie stabilită în numele consorțiului și depusă de liderul consorțiului. În consecință, aceeași entitate (liderul consorțiului) trebuie să depună ambele garanții în cazul descris, iar garanțiile trebuie să fie emise pentru consorțiu.</p> <p>Garanția pentru ofertă și garanția de bună execuție trebuie să menționeze numele consorțiului ca parte care solicită emiterea garanției către bancă (deoarece consorțiul este tratat similar cu un investitor individual).</p> <p>În cazul în care contractul de consorțiu prevede expres că garanția de ofertă și garanția de bună execuție se depune de către un membru specificat expres, se admite ca garanțiile să fie depuse de către acestea în numele consorțiului.</p>

		garanțiilor de ofertă în cazul ofertelor depuse de un Consorțiu.	
20.	Secțiunea 26, anexa 5 și anexa 11	În cazul unui consorțiu, garanțiile de licitație și de bună execuție vor fi emise pe numele liderului consorțiului sau al investitorului, adică al consorțiului - asociația ambelor părți?	Garanția pentru oferta și garanția de bună execuție trebuie emise în numele consorțiului, deoarece consorțiul este tratat în mod similar cu un investitor individual. În cazul în care contractul de consorțiu prevede expres că garanția de ofertă și garanția de bună execuție se depune de către un membru specificat expres, se admite ca garanțiile să fie depuse de către acestea în numele consorțiului.
21.	p. 25.6	Valabilitatea ofertei / garanția ofertei vs livrările Foaie de parcurs: Dacă documentele pot fi livrate ulterior prin Foaie de parcurs, confirmați dacă garanția ofertei trebuie prelungită dincolo de valabilitatea ofertei și dacă există vreun mecanism de substituție pentru a evita blocarea simultană a mai multor garanții (ofertă + performanță).	Conform documentației de licitație, Garanția pentru ofertă trebuie prelungită de către ofertantul câștigător dacă acesta utilizează Foaie de parcurs. Documentele de licitație nu prevăd un mecanism de substituție în acest caz. Garanția pentru ofertă este returnată atunci când sunt furnizate documentele din cadrul Foi de parcurs.
22.		În ceea ce privește posibilitatea ajustării remunerației în lei moldovenești la USD în urma modificării reglementărilor ANRE, această modificare va fi aplicabilă pe întreaga durată a contractului PPA / CFD? Care va fi mecanismul și calendarul de implementare a acesteia?	Prețul de exercitare este definit în MDL, legat de evoluția cursului de schimb între MDL și USD, în conformitate cu Decizia ANRE nr. 375/2017, care prevede că prețul de exercitare este actualizat anual pentru a reflecta modificările cursului de schimb între MDL și USD.
23.	Secțiunile 25 și 48	La calcularea valorilor din scrisoarea de garanție, se va lua în considerare numai capacitatea instalată a centralei eoliene (MW) sau se vor lua în considerare împreună centrala eoliană și sistemul de stocare?	Garanția pentru ofertă se calculează la 249,61 MDL/kW pentru capacitatea licitată a centralei electrice. Garanția de bună execuție trebuie să aibă o valoare minimă garantată de 1248 MDL/kW din capacitatea susținută a proiectului eolian. Capacitatea de stocare nu se adaugă la baza kW pentru calcularea acestor garanții.
24.	Secțiunea 25	Clauza 25.6 prevede că, dacă un investitor câștigă licitația cu Foaie de parcurs, Garanția pentru oferta va fi reținută împreună cu garanția de performanță, această condiție creând	Garanția pentru ofertă este reținută având în vedere existența foii de parcurs care permite investitorului să

		o dublă garanție. Ar fi posibilă actualizarea acestei clauze, înlocuind Garanția pentru oferta cu garanția de performanță atunci când un investitor este anunțat câștigător?	participe în continuare la licitație, chiar dacă nu toate autorizațiile pentru proiect au fost obținute. Dacă un ofertant câștigător utilizează foaia de parcurs, acest lucru implică o incertitudine mai mare pentru guvern în comparație cu un ofertant câștigător care nu utilizează foaia de parcurs. Reținerea garanției de ofertă compensează guvernul pentru această incertitudine suplimentară și servește ca un stimulent pentru ofertant să depună toate documentele foii de parcurs. Garanția pentru ofertă se returnează , când este prezentat ultimul document inclus în foaia de parcurs.
Condițiile PPA și CfD			
25.	Anexa 13	Modelul contractului CFD care urmează să fie semnat de marii producători eligibili este disponibil pentru verificare? Dacă da, vă rugăm să îl furnizați.	Documentul de licitație include modelul de PPA reglementat (anexa 13), care va fi convertit în CfD în termen de 6 luni, cu condiția îndeplinirii condițiilor legale prevăzute la art. 38 alineatul (1) din Legea nr. 10/2016. Acestea includ piața operațională pentru ziua următoare și stabilirea prețului pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare pentru ultimele 6 luni consecutive. Modelul CfD nu este încă disponibil. ANRE va adopta modelul CfD în 2026, care va menține echilibrul dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații incluse în PPA
26.	N/A	Prețul de exercitare este indexat la inflație? Dacă da, cum?	Nu, prețul de exercitare nu este indexat la inflație. Prețul de exercitare este legat de evoluția cursului de schimb între MDL și USD, în conformitate cu Decizia ANRE nr. 375/2017, care stipulează că prețul de exercitare este actualizat anual pentru a reflecta modificările cursului de schimb între MDL și USD.
27.	N/A	CfD va compensa în timpul orelor cu preț negativ?	Documentația de licitație nu include prevederi privind prețurile negative. Astfel în perioada PPA, nominalizările în perioadele cu prețuri negative vor fi remunerate la prețul fix. De asemenea Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, stabilește că contract pentru diferențe – contract semnat

			între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil mare care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege;
28.	N/A	<p>Înțelegem că, în cadrul mecanismului CfD cu preț fix/primă variabilă pentru licitația de 170 MW, atunci când prețul de referință al energiei electrice (prețul pieței pentru ziua următoare) devine negativ (de exemplu, -10 EUR/MWh):</p> <p>Opțiunea 1: Plățile CfD sunt suspendate în totalitate, iar proiectul primește 0 EUR/MWh (fără plăți, fără recuperare)?</p> <p>Opțiunea 2: Decontările CfD includ recuperarea – proiectul plătește contrapartidei CfD diferența (prețul de exercitare – prețul de referință negativ)? Opțiunea 3: Intervalele de preț negative sunt excluse din perioada de calcul (nu se contabilizează kWh, nu se înregistrează venituri și nu se aplică recuperarea)? Vă rugăm să clarificați, de asemenea, dacă prețurile negative sunt definite ca prețuri de decontare pentru ziua următoare sau prețuri de echilibrare în timp real.</p>	Documentația de licitație nu include prevederi privind prețurile negative. Astfel în perioada PPA, nominalizările în perioadele cu prețuri negative vor fi remunerate la prețul fix. De asemenea Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, stabilește că contract pentru diferențe – contract semnat între producătorul eligibil mare și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil mare care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix sau prețul de exercitare stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege;
29.	N/A	Definiția prețului de referință CfD: Specificați prețul de referință exact utilizat în decontarea CfD (piață, sursă, rezoluție temporală), plus regula de rezervă pentru intervale/zile fără tranzacții .	ANRE se află în proces de elaborare a contractului CfD, care va fi finalizat în cursul anului 2026. La elaborarea contractului CfD, ANRE va respecta principiul echivalenței comerciale a contractelor PPA și CfD, în conformitate cu prevederile art. 38 ⁽¹⁾ din Legea nr. 10/2016 (așa cum se indică în nota inclusă în proiectul de PPA din anexa 13).
30.	N/A	CfD în scenarii de preț negativ/aproape zero: Specificați regulile de decontare (limite minime/maxime, mecanisme de rambursare, reguli de suspendare), deoarece acest lucru modifică în mod semnificativ bancabilitatea și riscul de scădere.	ANRE se află în proces de elaborare a contractului CfD, care va fi finalizat în cursul anului 2026. La elaborarea contractului CfD, ANRE va respecta principiul echivalenței comerciale a contractelor PPA și CfD, în conformitate cu dispozițiile art. 38 ⁽¹⁾ din Legea nr.

			10/2016 (așa cum se indică în nota inclusă în proiectul de PPA din anexa 13).
31.	N/A	În ceea ce privește funcționalitatea pieței și tranziția de la PPA la CfD, există o procedură formală sau o publicație care să confirme că sunt îndeplinite criteriile de lichiditate?	Logistica și formalitățile exacte ale tranziției de la PPA la regimul CfD vor fi confirmate de ANRE
32.	N/A	Există restricții privind vânzarea pe piețe specifice (de exemplu, tranzacționarea transfrontalieră) în cadrul regimului CfD?	ANRE se află în proces de elaborare a contractului CfD, care va fi finalizat în cursul anului 2026. La pregătirea contractului CfD, ar trebui să se ia în considerare dacă vor fi impuse restricții de comercializare, având în vedere orice reglementări aplicabile în materie de ajutoare de stat.
33.	Anexa 13	OPEE vs OPEM (și rolul de „validator”): Modelul CAEE face referire la „Operatorul Pieței Energiei Electrice (OPEE)” pentru validare și fluxuri de date — vă rugăm să confirmați entitatea juridică/acronimul corect și să publicați o versiune corectată a anexelor/contractului, dacă este necesar. Furnizor central în cadrul CAEE C viitor CfD (denumire legală + mandat): Modelul CAEE lasă necompletele câmpurile esențiale de identificare a cumpărătorului, iar textul licitației face referire la un „furnizor central” fără a numi entitatea — vă rugăm să confirmați contrapartea exactă a contractului , actul de desemnare și autoritatea de semnare. rigger („piață lichidă”): Definiți criterii măsurabile pentru „piața intraday lichidă” și actul/autoritatea oficială care confirmă data schimbării (automat vs. amendament vs. decizie a Guvernului/ANRE).	Operatorul Pieței Energiei Electrice este versiunea românească a Electricity Market Operator, iar abrevierea „OPEE” este utilizată atât în versiunea în limba engleză, cât și în cea în limba română a documentației de licitație. Aceeași abreviere este utilizată pentru a evita orice confuzie în ambele versiuni ale documentației de licitație. În ceea ce privește modelul PPA și furnizorul central de energie electrică, vă rugăm să rețineți că, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 885 din 1 noiembrie 2017 privind desemnarea furnizorului central de energie electrică, entitatea de stat Energocom a fost desemnată furnizor central. Totodată, Legea 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile definește noțiunea de furnizor central de energie electrică – entitate care este responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, conform Regulilor pieței energiei electrice, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 381 alin. (1), precum și de achiziționarea volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici, cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul

			procedurii de confirmare a statutului, și care acționează în calitate de contraparte la contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili mari desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate. În ceea ce privește ultimele două întrebări, vă rugăm să consultați Regulile pieței de energie electrică aprobate prin Decizia ANRE nr. 283 din 7 august 2020, cu modificările ulterioare.
34.	Anexa 13	Bancabilitatea contractelor PPA / CFD. Băncile vor trebui să analizeze ambele documente. Pot fi furnizate acestea? Există un termen obligatoriu pentru înlocuirea PPA cu CFD sau perioada de 2 ani este doar orientativă?	Documentul de licitație include modelul PPA reglementat (anexa 13), care va fi convertit în CfD în termen de 6 luni, cu condiția îndeplinirii condițiilor legale prevăzute la art. 38 ¹ din Legea nr. 10/2016. Modelul CfD nu este încă disponibil. ANRE va adopta modelul CfD în 2026, care va menține echilibrul dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații incluse în PPA, în conformitate cu prevederile art. 38 ¹ din Legea nr. 10/2016 (așa cum se indică în nota inclusă în proiectul PPA din anexa 13).
35.	N/A	În ceea ce privește contractul de diferențe, aceasta înseamnă că, dacă prețul pieței este mai mare decât prețul fix oferit de investitor, acest contract plătește diferența dintre prețul pieței și prețul fix? Înseamnă aceasta, de asemenea, că, dacă prețul pieței este mai mic decât prețul fix, prețul fix va fi în continuare aplicabil investitorului?	Documentația de licitație definește CfD ca asigurând diferențe pozitive sau negative, prin intermediul unei prime variabile, între prețul pieței și prețul fix sau prețul de exercitare stabilit în procedura de licitație. Atunci când prețul de referință al pieței este sub prețul de exercitare, investitorul primește o primă pozitivă. Atunci când prețul de referință al pieței este peste prețul de exercitare, investitorul rambursează diferența negativă, conform termenilor CfD.
Foaie de parcurs și maturitatea proiectului			
36.	Secțiunile 36-40, anexa nr. 8	Deoarece obligația construirii unei Instalații de stocare a apărut recent la anunțarea licitației ca fiind o obligație suplimentară menită să contribuie la echilibrare a întregului sistem energetic al Republicii Moldova, neavând la bază nici o acoperire comercială previzibilă și bancabilă, solicităm clarificarea și după caz modificarea documentației de licitație în sensul că atât criteriile de calificare a ofertelor tehnice	Licitația este concepută pentru a acorda sprijin activelor de producere a energiei eoliene, cu condiția ca investitorul să se angajeze, de asemenea, să dezvolte, să construiască și să exploateze o instalație de stocare (cu dimensiunile și configurația necesare) care este agregată cu producția de energie din surse regenerabile într-un singur proiect. În consecință, toate criteriile de calificare se aplică atât

		<p>(Secțiunile 36-40 din documentația de licitație), cât și foaia de parcurs conform anexei nr.8 să se refere exclusiv la Centrala electrică eoliană în calitate de proiect de bază pentru care și se oferă statutul de producător eligibil mare, Instalația de stocare să fie ca obligația generală a Investitorului.</p> <p>În acest sens considerăm oportun prezentarea foii de parcurs în cazul când lipsesc documente justificative pentru demonstra corespunderea cu criteriile de calificare tehnică la Centrala electrică, nu și Instalația de stocare.</p>	<p>generării de energie din surse regenerabile, cât și BESS, deoarece ambele, ca un singur proiect, trebuie puse în funcțiune în termenul stabilit. Dacă nu sunt disponibile toate actele sau documentele permise necesare care demonstrează conformitatea cu criteriile de calificare din secțiunile 36-39 din documentația de licitație atât pentru parcul eolian, cât și pentru instalația de stocare, trebuie prezentată o foaie de parcurs, deoarece guvernul trebuie să aibă garanția livrării corespunzătoare pentru ambele.</p> <p>Acestea fiind spuse, licitația actuală este concepută pentru participarea parcurilor eoliene și a BESS, iar cerințele tehnice se referă la ambele elemente în ansamblu.</p>
37.	Secțiunile 36-40, anexa nr. 8	<p>Maturitatea proiectului și „foaia de parcurs”.</p> <p>3.1. De ce este permisă participarea în licitație a proiectelor aflate într-un stadiu incipient de dezvoltare, fiind suficientă prezentarea unei „Foi de Parcurs”, fără documente ferme de autorizare sau racordare?</p> <p>3.2. Ce garanții concrete există că proiectele bazate exclusiv pe „roadmap” se vor materializa și nu vor conduce la blocarea capacităților atribuite sau la oferte speculative?</p> <p>3.3. De ce nu se introduce criteriul de proiect matur, cu posibilitatea remedierii unor lacune minore într-un termen de 3–6 luni, conform practicilor regionale?</p>	<p>Pentru a încuraja participarea pe scară largă, regulile de licitație permit ofertanților să participe chiar dacă anumite autorizații nu au fost obținute, prin prezentarea unei foi de parcurs cu etapele și datele de obținere a acestora. Conform p.43(2)-(7) din versiunea actuală a HG nr. 690/2018, investitorul poate prezenta o foaie de parcurs în cazul în care nu deține următoarele documente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autorizația de racordare la rețeaua de distribuție a energiei electrice; • planul de amplasare a centralei electrice, inclusiv drumurile de acces; • lista terenurilor/parcelelor necesare pentru amplasarea centralei (centralelor) electrice; • dovada că investitorul deține dreptul de proprietate sau dreptul de utilizare asupra terenului pentru proiectarea, construcția, instalarea, exploatarea și întreținerea proiectului, în conformitate cu cerințele stabilite în documentația de licitație și, după caz, dovada schimbării destinației terenului agricol; • autorizația de mediu.

			<p>Proiectul modelului de foaie de parcurs este prevăzut în anexa 8 la documentația de licitație, în conformitate cu articolul 40 alineatul (10) din HG nr. 690/2018. În cazul în care investitorul utilizează o foaie de parcurs, comisia de licitație reține nu numai garanția de bună execuție, ci și Garanția pentru oferta până la îndeplinirea obligațiilor prevăzute în foaia de parcurs. Această flexibilitate atrage mai mulți ofertanți și, în același timp, descurajează ofertele speculative, fiind susținută de termene limită obligatorii din punct de vedere juridic, obligația de raportare trimestrială și reținerea garanției de licitație. Nerespectarea termenelor limită din foaia de parcurs poate duce la retragerea statutului de mare producător eligibil în cadrul schemei de sprijin și la pierderea garanției de licitație.</p>
38.	Anexa 8	<p>În contextul elaborării foii de parcurs și a planului de acțiuni, documente parte integrantă a ofertei care urmează a fi depuse în cadrul procedurii de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, vă rugăm să ne oferiți următoarele clarificări în sensul documentației de licitație.</p> <p>Ținând cont de faptul, că conectarea la Rețeaua Electroenergetică Națională (REN) poate fi realizată prin:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Construcția unei Stații noi b) Renovarea, modernizarea sau reconstrucția unei stații de transformare existente, <p>Vă rugăm să ne informați dacă lucrările privind renovarea, modernizarea sau reconstrucția unei stații de transformare existente trebuie să se regăsească separat în foaia de parcurs și planul de acțiuni. În cazul în care această acțiune</p>	<p>Documentația de licitație include în anexa 8 tipul de informații care trebuie incluse în Foaia de parcurs, iar astfel de detalii privind lucrările din stația operatorului de rețea nu sunt incluse. Tipul de documente și informații legate de rețea sunt incluse în anexa 8 punctele 1a și 1b.</p> <p>Din perspectiva criteriilor de calificare tehnică, trebuie să vă asigurați că echipamentele utilizate pentru centrala electrică și instalația de stocare sunt noi, fabricate cu cel puțin 36 de luni înainte de punerea în funcțiune (inclusiv stațiile de transformare interne). Stația existentă a OST/OSD și lucrările legate de acomodarea capacității suplimentare în astfel de stații existente nu sunt incluse în domeniul de aplicare al cerinței.</p>

		<p>este necesar a fi specificată separat în foaia de parcurs și planul de acțiuni, ar fi admisibilă o astfel de formulare:</p> <p>„Realizarea conexiunii la Rețeaua Electroenergetică Națională prin modernizarea, renovarea sau reconstrucția unei stații de transformare existente, precum și prin realizarea infrastructurii aferente de conexiune, în conformitate cu avizul de racordare și documentația tehnică aprobată.”</p> <p>Totodată, vă rugăm să precizați dacă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. o asemenea formulare respectă cerințele de eligibilitate și evaluare prevăzute de documentația de licitație; 2. există cerințe specifice în documentația de licitație privind modul de reflectare a lucrărilor de modernizare/reconstrucție a unei stații existente în cadrul infrastructurii de conexiune. 	
39.	Anexa 7 și secțiunea 3	<p>1. In cazul când sistemul de stocare va fi instalat in loc distinct de instalația de generare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • va fi necesar de venit cu o Foaie de Parcurs separata pentru stocare? • Va fi necesar de indicat necesitatea unui Aviz de Racordare (AR)? • Daca va necesar de obținut un AR pentru stocare, având un AR disponibil pentru generare, ce se va întâmpla in cazul in care AR pentru stocare nu va fi eliberat însă instalația de generare va fi construita? • In ce termeni se va elibera AR, de aceasta depinde comanda si achiziționarea sistemului de stocare? <p>1. In cazul când sistemul de stocare va fi instalat in același loc cu instalația de generare:</p>	<p>Modelul de foaie de parcurs (anexa 8) acoperă în mod explicit ambele active și include rânduri separate pentru documentele de conectare care pot fi relevante pentru centrala electrică și/sau instalația de stocare. Investitorul este liber să utilizeze o singură foaie de parcurs sau două separate, una pentru parcul eolian și una pentru stocare, atâta timp cât ambele active sunt incluse și acoperite în totalitate din perspectiva criteriilor de calificare din documentația de licitație.</p> <p>Secțiunea 39 din documentația de licitație solicită dovezi privind fiabilitatea conexiunii la rețea atât pentru centrala electrică, cât și pentru instalația de stocare. Dacă BESS se află pe un amplasament separat și are un punct de conectare diferit, va fi necesară prezentarea avizului de racordare separat.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Va fi necesar de inclus in Foaia de parcurs necesitatea unui AR separat? <p>1 Având un AR de o capacitate mare cu conectare in 110kV, cu construirea unei substații electrice 110/10 kV, Investitorul poate veni cu 2-3 oferte separate divizând proiectul in 2 sau 3 proiecte separate, asigurând evidenta separata prin instalarea celulelor de 10kV pentru fiecare proiect in parte? Aceasta va permite in cazul ofertelor marginale ca sa fie divizat un proiect de o capacitate mai mica, neafectând celelalte proiecte</p>	<p>Documentația de licitație permite o configurație co-localizată „în spatele unui singur punct fizic de racordare la rețea” și, în acest caz, puteți utiliza același aviz de racordare. Trebuie să furnizați în continuare puncte de înregistrare comercială separate (contorizare) pentru centrală și pentru instalația de stocare, dar nu este necesar un alt aviz de racordare, cu condiția că avizul de racordare acoperă configurația centrală electrică și instalație de stocare la un singur punct de racordare la rețea. Cu toate acestea, dacă alegeți co-localizarea cu puncte de racordare la rețea diferite, atunci fiecare punct are nevoie de propriul aviz de racordare .</p> <p>Data punerii în funcțiune comercială (COD) a proiectului este definită ca data la care atât (i) centrala electrică, cât și (ii) instalația de stocare sunt puse în funcțiune; dacă acestea sunt puse în funcțiune la date diferite, COD este data cea mai târzie dintre cele două. Ofertanții trebuie să atingă COD (adică ambele active să fie în funcțiune) în termen de 36 de luni de la decizia guvernului de acordare a statutului de mare producător eligibil, în caz contrar statutul putând fi retras (sub rezerva unui eventual mecanism de prelungire). Prin urmare, construirea numai a centralei electrice fără stocare (de exemplu, din cauza întârzierii CA pentru stocare sau din alte motive) înseamnă că nu se atinge COD; dacă termenul limită nu este respectat, există riscul retragerii statutului și al pierderii garanției.</p> <p>În cazul în care investitorul pune în funcțiune sistemul de stocare până la darea în exploatare a centralei electrice, acesta poate iniția operarea comercială a instalației de stocare. Această prevedere se aplică exclusiv instalației de stocare.</p>
--	--	--	--

			<p>Documentația de licitație definește „amplasamentul propus” ca un loc separat numai dacă acesta corespunde unui singur punct de racordare la rețea, indiferent de numărul de autorizații de construire utilizate. Dacă intenționați să amplasați 2-3 proiecte în spatele aceluiași punct de racordare de 110 kV (chiar și cu celule separate de 10 sau 35 kV și contabilitate și contorizare separate), acestea nu sunt amplasamente separate propuse în conformitate cu definiția din licitație. Principiul ofertelor multiple permite unui investitor să depună mai multe oferte, cu condiția ca fiecare proiect să se afle într-o locație propusă diferită (adică un punct de racordare diferit). Împărțirea unei racordări a unei stații electrice în mai multe celule interne de 10 kV nu îndeplinește această cerință a documentației licitației.</p>
40.	P. 40 și p.25.6	<p>Vă rugăm să Vă expuneți, cum va fi tratată de către Comisia de licitații sau, după caz, organele competente (Ministerului Energiei, ANRE, etc) situația în care oferta declarată câștigătoare a fost bazată pe prezentarea a unei Foi de parcurs în conformitate cu prevederile punctului 40.1 din Documentația de Licitație cu asumarea obligației de a obține, pe baza unui plan de acțiuni, în care au fost indicate termene orientative pentru realizarea etapelor de implementare, dar realizarea acestor etape a avut loc într-un termen mai scurt decât cel indicat (respectiv devansarea etapelor de implementare față de datele orientative asumate).</p>	<p>În cazul în care ofertantul câștigător devansează livrabilele de implementare prevăzute în foaia de parcurs în comparație cu termenele indicative menționate în planul de acțiune, se așteaptă ca investitorul respectiv să notifice Ministerul Energiei cu privire la finalizarea anticipată a acestora prin intermediul unui raport trimestrial și să furnizeze documentele lipsă pentru examinare. Garanția pentru ofertă poate fi apoi returnată, cu condiția ca Ministerul Energiei să confirme în scris depunerea corespunzătoare și în timp util a tuturor documentelor din foaia de parcurs.</p>
41.	Anexa nr. 8 punctul 3 litera (a)	<p>Conform acestui criteriu de calificare pct.3 a) din Anexa nr.8 ce vizează foaia de parcurs, urmează a fi prezentat: Acordul de mediu sau, după caz, decizia preliminară de evaluare a impactului asupra mediului de către Agenția pentru Protecția Mediului sau orice altă autoritate</p>	<p>Conform poziției Ministerului Mediului, orice solicitant care intenționează să dezvolte instalații de stocare de energie, chiar dacă consideră că acestea nu se regăsesc în Anexa 2 la Legea 86/2014, este obligat să depună o cerere către Agenția de Mediu pentru determinarea încadrării</p>

	<p>competentă, inclusiv programul de evaluare a impactului asupra mediului, în conformitate cu Legea nr. 86/2014, cu modificările ulterioare, sau cu orice alte legi aplicabile relevante în materie de mediu.</p> <p>Întrebare: pentru satisfacerea acestui criteriu de calificare este nevoie de prezentat documentația sus-menționată de mediu numai pentru Centrală electrică eoliană?</p> <p>De menționat, că conform Legii nr.86/2014 anexa nr.1 și anexa nr.2 desfășurarea activității de stocare a energiei electrice nu se regăsește în lista activităților ce necesită evaluarea prealabilă impactului asupra mediului.</p>	<p>activității în categoria celor susceptibile de a necesita evaluare a impactului asupra mediului.</p> <p>Această procedură are rolul de a preveni dificultățile ulterioare pe parcursul procesului de obținere a documentelor de urbanism și a autorizațiilor de construire, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obținerea certificatului de urbanism; • etapa de proiectare; • obținerea autorizației de construire. <p>Toate actele de evaluare a impactului asupra mediului vor fi incluse în documentația de urbanism menționată mai sus. Această obligație este prevăzută expres în Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, în articolele: 104 alin. (6), 105 alin. (2) lit. b), 107 alin. (4) lit. c), 127 alin. (2) lit. m), 148 alin. (1) lit. i) și alte prevederi similare.</p> <p>În funcție de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • locul amplasării instalațiilor; • dimensiunile acestora; • stadiul proiectului (dacă instalațiile eoliene sau fotovoltaice sunt deja construite sau nu); • evaluările anterioare efectuate asupra instalațiilor de producere a energiei, <p>Agenția de Mediu va stabili procedura care se va aplica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procedura simplificată de evaluare, cu eliberarea înștiințării, conform art. 7 alin. (1¹-1²) și art. 10 alin. (7¹) din Legea 86/2014, sau • Evaluarea preliminară, urmată de decizia privind necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului. <p>Modul de depunere a cererii de către solicitant va fi dictat de circumstanțele menționate mai sus.</p> <p>Programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului se elaborează doar dacă se decide că este necesară evaluarea, urmând întreaga procedură prevăzută</p>
--	---	---

			de lege, inclusiv consultările publice și raportul de evaluare.
42.	P. 40 și anexa 8	Dacă participarea la licitație se bazează pe un plan de acțiune și termenele specificate pentru obținerea autorizațiilor sunt depășite în procesul ulterior, va fi posibilă revizuirea planului de acțiune și continuarea și finalizarea proiectului?	Investitorul se angajează să prezinte foaia de parcurs pentru obținerea documentelor lipsă necesare pentru dezvoltarea și exploatarea centralei electrice și a instalației de stocare, pe baza unui plan de acțiune în conformitate cu anexa 8. Documentația de licitație nu prevede un drept automat de revizuire a termenelor din foaia de parcurs. Totuși este important ca proiectul să fie finalizat și pus în funcțiune în termen de 36 de luni de la data publicării în MO a Hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare. Prin urmare garanția pentru ofertă va fi returnată, doar atunci când toate actele incluse în foaia de parcurs vor fi prezentate.
43.	Secțiunile 3 și 5	Poate participa la licitație orice centrală eoliană operațională?	Nu. Obiectivul licitației este de a contribui la dezvoltarea și construirea de noi centrale electrice și instalații de stocare. Centralele eoliene existente deja operaționale sunt excluse de la participarea la această licitație.
44.	Anexa 8	În ceea ce privește termenul limită din Foaia de parcurs 2.a-b-c referitor la terenuri, puteți defini perioada ca fiind de 12 luni în loc de 9 luni?	Documentația de licitație a fost revizuită în acest sens, prin includerea sintagmei „se recomandă un termen de 9-12 luni”
COD, întârzieri și prelungiri			
45.	Secțiunea 3 și p. 51.1(4)	Definiția COD leagă energia eoliană + BESS: dacă energia eoliană este gata, dar BESS este întârziată, clarificați consecințele contractuale exacte (data de începere a sprijinului, penalități, aplicarea garanției, dacă este recunoscută punerea în funcțiune parțială).	Conform documentației de licitație, COD se realizează numai atunci când atât parcul eolian, cât și BESS sunt puse în funcțiune. Documentația de licitație definește „Data punerii în funcțiune comercială înseamnă, în raport cu un proiect, data la care atât (i) centrala electrică, cât și (ii) instalația de stocare care fac parte din același proiect au fost puse în funcțiune și au intrat în exploatare comercială, în conformitate cu legislația

			<p><i>aplicabilă, Codul rețelei de energie electrică și PPA. Pentru a evita orice dubiu, dacă centrala electrică și instalația de stocare sunt puse în funcțiune la date diferite, data punerii în funcțiune comercială va fi cea mai târzie dintre aceste două date, astfel cum se atestă prin certificatele relevante de punere în funcțiune și/sau de conformitate.</i></p> <p>Chiar dacă parcul eolian este pus în funcțiune, dar punerea în funcțiune a BESS este întârziată, începerea schemei de sprijin este întârziată, dar termenul de 36 de luni pentru punerea în funcțiune continuă să curgă.</p> <p>Nerespectarea termenului limită pentru punerea în funcțiune a ambelor active (plus o prelungire suplimentară de 24 de luni (dacă se acordă) poate duce la retragerea statutului de mare producător eligibil (a se vedea articolul 52.1 (4)) și la pierderea garanției ofertei.</p> <p>De asemenea quantumul garanției pentru ofertă se returnează în condițiile pct. 122 din HG nr. 690/2018.</p>
46.		<p>Realizarea în termeni mai restrânși a etapelor de implementare (obținerea documentelor permise, achiziția echipamentelor, efectuarea lucrărilor de construcție, conectare la rețeaua electrică, punere în funcțiune) este considerată o neconformitate, sau, dimpotrivă, este admisibilă și acceptată în cadrul procedurii și al contractului ulterior?</p>	<p>Derularea etapelor de implementare – obținerea autorizațiilor, pregătirea terenului, achiziționarea echipamentelor, lucrările de construcție, etapele de racordare la rețea – este admisibilă și așteptată ca parte a implementării normale a proiectului și nu este considerată o neconformitate sau o abatere.</p> <p>Se permite punerea în exploatare a centralei/centralelor electrice în intervalul de timp cuprins între termenul-limită de depunere a ofertelor și termenul-limită de depunere a garanției de bună execuție, prezentând documentul confirmativ emis de către operatorul de sistem conform Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de</p>

			<p>distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, așa cum prevede pct. 118 alin. 2 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 690/2018</p> <p>În orice caz, oferta trebuie să respecte toate criteriile de admisibilitate și de calificare tehnică privind conformitatea tehnică, eligibilitatea terenului, protecția mediului și conectarea la rețea.</p>
47.	p. 52.1(4)	<p>Ce prag (de exemplu, întârziere de peste 30 de zile) declanșează renunțarea la LD și cine judecă cererile de forță majoră?</p>	<p>Dacă întrebarea se referă la întârzieri în atingerea COD, nu există un prag de întârziere sau daune-interese plătibile pentru praguri intermediare. Neintrarea în funcțiune a ambelor active până la termenul limită (plus o prelungire suplimentară de 24 de luni, dacă se acordă) poate duce la retragerea statutului de mare producător eligibil (a se vedea articolul 52.1 (4)) și la pierderea garanției de licitație.</p> <p>Termenul limită de 36 de luni poate fi prelungit de către Guvern cu până la 24 de luni dacă întârzierea se datorează unor motive justificate care nu pot fi atribuite investitorului.</p> <p>Motivele justificate care nu pot fi atribuite investitorului trebuie declarate, notificate și dovedite de către investitor.</p>
48.	Secțiunea 43	<p>În afară de oferta financiară, în ceea ce privește termenul general de 36 de luni pentru atingerea COD, există vreun avantaj dacă se atinge COD mai devreme? Vă rugăm să confirmați.</p>	<p>Documentația de licitație nu conține stimulente sau avantaje de punctaj pentru punerea în funcțiune anticipată a proiectului (eolian + BESS), deoarece termenul limită de 36 de luni este un termen maxim pentru COD și nu un criteriu de clasificare. Ofertele sunt alocate exclusiv pe baza criteriului prețului cel mai mic.</p>
49.		<p>În ceea ce privește prelungirile termenului COD, ce condiții se califică drept „motive justificate care nu pot fi atribuite producătorului” pentru o prelungire de până la 24 de luni?</p>	<p>Vă rugăm să consultați articolul 37 alineatul (11) din Legea 10/2016 privind energia din surse regenerabile (cu modificările ulterioare), care prevede că „<i>Termenul limită</i></p>

		<p>Întârzierile în obținerea autorizațiilor vor fi considerate motive valabile?</p>	<p><i>de punere în funcțiune a centralei electrice stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de către Guvern, în cazul în care statutul de mare producător eligibil este acordat în cadrul procedurii de licitație, cu până la 24 de luni, dacă respectiva centrală electrică nu poate fi pusă în funcțiune din motive justificate care nu pot fi atribuite producătorului eligibil, cum ar fi imposibilitatea conectării centralei electrice la rețeaua de energie electrică din cauza nerespectării termenelor privind dezvoltarea rețelei de energie electrică de către operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție, în conformitate cu planurile de dezvoltare și investiții sau în conformitate cu procedura stabilită la articolul 28 alineatul (61), întârzieri din partea operatorului de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare în temeiul contractului de racordare sau în prezența unui impediment justificat (condiții de forță majoră) și a unor circumstanțe care nu pot fi imputate producătorului eligibil.</i></p> <p>În mod similar, punctul 123 din HG 690/2018 precizează în mod expres cazurile care sunt eligibile pentru prelungirea termenului cu 24 de luni. În special:</p> <p><i>123. Termenul pentru punerea în funcțiune a centralei electrice pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, indicat la punctul 116 subpunctul 3), poate fi prelungit de către Guvern în cazul acordării statutului de mare producător eligibil în cadrul licitației cu până la 24 de luni, dacă respectiva centrală electrică nu poate fi pusă în funcțiune din motive justificate, care nu pot fi atribuite marelui producător eligibil (imposibilitatea conectării la rețeaua de energie electrică din cauza nerespectării termenelor pentru dezvoltarea rețelei de</i></p>
--	--	---	---

			<i>energie electrică de către operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție; întârzierea operatorului sistemului în executarea și punerea în funcțiune a instalației de conectare în conformitate cu contractul de conectare sau în condițiile unui impediment care justifică neîndeplinirea obligației).</i>
50.		După semnarea contractului, se acordă o perioadă de 36 de luni pentru punerea în funcțiune a proiectului. Ce condiții sunt necesare pentru a solicita prelungirea acestei perioade cu încă 24 de luni?	Documentația de licitație stabilește termenul limită de punere în funcțiune la 36 de luni de la publicarea în Monitorul Oficial a deciziei guvernului de acordare a statutului de mare producător eligibil și confirmă că acest termen poate fi prelungit de guvern cu până la 24 de luni dacă proiectul nu poate fi pus în funcțiune din motive justificate care nu sunt imputabile marelui producător eligibil (de exemplu: imposibilitatea conectării la rețeaua electrică din cauza neîndeplinirii termenelor de dezvoltare a rețelei electrice de către operatorul de transport și de sistem sau de către operatorul de distribuție; întârzierea operatorului de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de conectare în conformitate cu acordul de conectare sau în prezența unui impediment care justifică neîndeplinirea obligației), în conformitate cu p.123 din HG 690/2018. În cazul în care centrala electrică și instalația de stocare nu sunt puse în funcțiune în termen de 36 de luni sau în orice termen prelungit convenit de guvern, statutul de mare eligibilitate va fi retras prin decizia guvernului.
		Conectarea la rețea, accesul la rețea, acorduri de echilibrare și contorizare	
51.	Secțiunea 39	Cu referire la avizul de racordare, în conformitate cu pct.39.1. din documentația de licitație, <i>Investitorul trebuie să demonstreze fiabilitatea conectării Centralei (Centralelor)</i>	Indiferent dacă aprobarea de racordare a instalației de stocare este inclusă în avizul de racordare a centralei electrice sau este eliberată separat, ofertantul trebuie să

	<p><i>electrice și a Instalației de stocare la rețelele de transport sau de distribuție a energiei electrice.</i></p> <p>În același timp, conform pct.39.2. a) din documentație, <i>pentru cazurile în care nu sunt necesare lucrări de consolidare sau de modernizare a rețelei electrice, să prezinte Avizul de racordare valabil emis de operatorul de sistem la ale cărui rețele va fi conectată Centrala electrică respectivă.</i></p> <p>Ca document justificativ conform pct.39.2. din documentație de licitație privind demonstrarea fiabilității conectării la rețelele de transport sau de distribuție a energiei electrice este prevăzut avizul de racordare pentru Centrala electrică. Totodată în Anexa nr.7 pct.4.1. lit. c), precum și Anexa nr.8 pct.1 a) se face referință la aviz de racordare pentru Instalația de stocare.</p> <p>Ținând cont de faptul că Instalația de stocare nu va injecta în rețea simultan cu Centrala electrică eoliană, solicităm ca să fie acceptată acomodarea puterii pentru stocare în limita avizului de racordare pentru Centrala electrică, fără necesitatea obținerii unui aviz de racordare suplimentar sau majorarea capacității celui existent.</p> <p>Solicitarea de avize de racordare atât pentru Centrala electrică, cât și pentru Instalația de stocare ce vine împreună cu oferta de bază, în ultima etapă a licitației, introduce obligații suplimentare pentru Investitori, practic imposibile de îndeplinit. Menționăm că OTS nu eliberează avize de racordare în aceleași puncte de racordare unde deja s-au eliberat avize pentru centrale electrice. Aceasta înseamnă că Investitorii dacă solicită avize noi în alte zone, la modul practic este imposibil să fie obținut atât de la OTS cât și de la ODS aviz cu capacitate garantată. Mai mult decât atât Investitorii, pe lângă costul Instalației de stocare care trebuie suportat integral fără nici o acoperire comercială, sunt obligați să suporte și costul Instalației de racordare, considerabile și imposibile de evaluat la această etapă.</p>	<p>furnizeze dovezile documentare corespunzătoare că capacitatea de stocare poate fi racordată sau să utilizeze foaia de parcurs pentru calendarul furnizării documentației privind rețeaua de stocare.</p> <p>Investitorul va trebui să se adreseze operatorului de sistem în vederea modificării avizului de racordare.</p>
--	---	---

52.	Anexa nr. 7	Cu referire la instalația de stocare, poate fi impusă operatorilor de sistem obligații de serviciu public în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii eligibili mari în conformitate cu art.10 alin.2 din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ?	În temeiul art. 10 alin.2 din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile a fost aprobată Hotărârea Guvernului Nr. 26/2025 privind impunerea obligației de serviciu public operatorilor de sistem în scopul acordării accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix” și pentru câștigătorii licitațiilor pentru construcția de capacități de echilibrare reglementează obligația de serviciu public inclusiv și pentru instalația de stocare Reiterăm că alocarea capacităților conform HG nr. 26/2025 se va aloca prioritar doar pentru capacitatea pentru care s-a oferit statutul de producător eligibil mare.
53.	p. 40 și anexa 8	<p>7. Modificarea amplasamentului fără schimbarea punctului de racordare.</p> <p>Este permisă ajustarea amplasamentului proiectului pe alte parcele, față de cele declarate în ofertă, fără modificarea punctului de racordare aprobat?</p>	Documentația de licitație nu prevede posibilitatea modificării ofertei tehnice după depunerea acesteia. În situația în care ofertantul nu poate indica amplasamentul terenului aferent proiectului în cadrul ofertei tehnice, acesta va utiliza foaia de parcurs pentru a specifica amplasamentul proiectului (conform anexei 8). Totodată, în Hotărârea Guvernului privind acordarea statutului de producător eligibil mare nu este indicat amplasamentul proiectului, având în vedere că pot interveni anumite circumstanțe pe parcursul implementării. În acest context, producătorul eligibil prezintă rapoarte trimestriale privind executarea proiectului, inclusiv eventualele modificări ale amplasamentului, după caz.
54.	N/A	<p>Congestionarea rețelei / partajarea costurilor de consolidare / reducerea: Clarificați (i) prioritatea în injectare în condiții de congestie pentru proiectele care partajează coridoare/noduri, (ii) modul în care costurile de consolidare sunt alocate între mai mulți investitori și (iii) dacă există o logică de compensare a reducerii în cadrul schemei de sprijin.</p>	Funcționarea proiectelor pe piața energiei electrice va fi supusă legislației aplicabile și codurilor de rețea și regulilor de piață relevante. Acestea nu sunt specificate în documentația de licitație și excede competențele funcționale ale Comisiei de licitație

55.	Anexa 7	<p>Proiectul câștigător trebuie să includă contorizare separată pentru decontarea CfD. Contorizarea este obligatorie la: a) Nivelul individual al WTG (generator cu turbină eoliană) (de exemplu, 17 turbine de 10 MW = 17 contoare separate)? b) Nivelul substației / tensiunii medii (MV) (centralizat la substația proiectului, un contor)? c) Nivelul de ieșire BESS (contorizare separată pentru descărcarea stocării în rețea)? sau d) Sau mai multe niveluri (WTG + substație + BESS)?</p>	<p>Vă rugăm să consultați anexa 7, partea 3 din documentația de licitație pentru cerințele de contorizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „3.2. Cel puțin următoarele puncte de măsurare trebuie furnizate și calibrate în conformitate cu reglementările aplicabile în materie de măsurare și cu normele pieței energiei electrice: punctul de înregistrare al centralei electrice; și punctul de înregistrare al instalației de stocare.” • „3.3. Datele de măsurare trebuie înregistrate și puse la dispoziția operatorilor de sistem, părții contractante și furnizorului central de energie electrică (acolo unde este cazul) la granularitatea perioadei de decontare pentru a permite: decontarea PPA/CfD; decontarea dezechilibrelor pentru fiecare grup de echilibrare; și verificarea faptului că energia electrică facturată din rețea și descărcată ulterior nu este remunerată ca producție susținută.”
56.	Anexa 7	<p>2. Regimul dezechilibrelor și integrarea BESS în proiectele eoliene.</p> <p>2.1. Având în vedere pragul de ajustare de $\pm 8\%$ aplicabil sursei eoliene instalația BESS este obligatorie, dar tratată ca entitate separată față de centrala eoliană din punct de vedere al contorizării și al regimului comercial, cum poate un investitor să se conformeze acestor limite în mod eficient, ținând cont de caracterul inerent variabil al resursei eoliene și de limitările prognozelor?</p> <p>2.2. Nu rezultă implicit că respectarea pragului de $\pm 8\%$ este fezabilă în practică doar prin utilizarea integrată a BESS, ceea ce intră în contradicție cu tratamentul separat impus de cadrul actual?</p> <p>2.3. În cazul depășirii pragurilor de dezechilibru, cine își asumă în mod real riscul financiar, având în vedere că prețul</p>	<p>În perioada PPA, centrala electrică se va alătura grupului de echilibrare al Energocom pentru a putea primi plățile de sprijin, în timp ce instalația de stocare nu poate face parte din grupul de echilibrare al Energocom.</p> <p>În perioada PPA, înainte de înființarea pieței intraday, Energocom decontează dezechilibrele cu OST în calitate de parte responsabilă de echilibrare (BRP). Cu toate acestea, în conformitate cu articolele 7.10 - 7.12 din PPA din anexa 13 la documentația de licitație, producătorul este responsabil pentru plățile de dezechilibru către Energocom în limita pragurilor definite. Prin urmare, Energocom își asumă riscul de preț pentru dezechilibrele care depășesc pragurile definite pentru prețurile de dezechilibru.</p>

		dezechilibrului negativ poate ajunge până la 200% din prețul fix, iar dezechilibrul pozitiv este remunerat la minimum 50% din prețul fix?	
57.	Anexa 7	Măsurarea BESS / dovezi de separare: Documentația impune o contabilitate comercială separată pentru producția neasistată; vă rugăm să definiți arhitectura de măsurare acceptată , fluxurile de date și dovezile de audit pentru (i) încărcarea/descărcarea BESS și (ii) producția asistată vs. neasistată.	Vă rugăm să consultați anexa 7, partea 3 din documentația de licitație pentru cerințele de măsurare: <ul style="list-style-type: none"> „3.2. Cel puțin următoarele puncte de măsurare trebuie furnizate și calibrate în conformitate cu reglementările aplicabile în materie de măsurare și cu regulile pieței de energie electrică: punctul de înregistrare al centralei electrice și punctul de înregistrare al instalației de stocare.” „3.3. Datele de măsurare trebuie înregistrate și puse la dispoziția operatorilor de sistem, părții contractante și furnizorului central de energie electrică (acolo unde este cazul) la granularitatea perioadei de decontare pentru a permite: decontarea PPA/CfD; decontarea dezechilibrelor pentru fiecare grup de echilibrare; și verificarea faptului că energia electrică facturată din rețea și descărcată ulterior nu este remunerată ca producție susținută.”
58.	Anexa 13	În timpul orelor cu prețuri negative, câștigătorul licitației este obligat să dispecerizeze proiectul eolian + BESS (adică să genereze și să alimenteze rețeaua cu energie chiar și la prețuri negative) sau poate alege să nu dispecerizeze (turbine inactive, evitarea pierderilor)? Dacă este obligat, ce clauză de compensare a pierderilor sau de ajutor de urgență se aplică?	Pe perioada de aplicare a PPA, producătorul nu este obligat să dispecerizeze în timpul orelor cu prețuri negative. La elaborarea CfD vor fi prevăzute aceste mecanisme
59.	Anexa 13	În conformitate cu contractul CfD al licitației de 170 MW, cine poartă responsabilitatea financiară pentru costurile de echilibrare (penalități/taxe de dezechilibru Transelectrica)? Opțiunea 1: Câștigătorul licitației (SPV-ul proiectului) suportă toate costurile de dezechilibru pentru abaterea dintre producția prevăzută și cea reală a energiei eoliene/BESS? Opțiunea 2: Contrapartea CfD (statul/ANRE) absoarbe costurile de dezechilibru ca parte a mecanismului de sprijin? Opțiunea 3:	Conform Modelului contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din SRE pentru Producătorii eligibili mari, sprijinul de echilibrare prevăzut la articolele 7.10 – 7.12 din anexa 13 la documentația de licitație se va aplica numai până la înființarea pieței intraday și tranziția către CFD.

		Costurile de dezechilibru sunt împărțite (de exemplu, 50/50 peste pragul de abatere de $\pm 5\%$)?	Odată ce piața intraday va fi înființată și contractele CfD vor funcționa, sprijinul de echilibrare pentru producători va înceta..
60.	Anexa 7	Având în vedere BESS obligatoriu de 44 MWh, există stimulente financiare sau penalități pentru utilizarea BESS în vederea reducerii costurilor generate de abaterile/dezechilibrele previziunilor eoliene? De exemplu: BESS va beneficia doar de veniturile pe care le-ar aduce piața liberă? Vor fi reduse taxele de dezechilibru dacă variația combinată a energiei eoliene + BESS este $<x\%$? Plățile bonus pentru serviciile de rețea (reglarea frecvenței, reducerea vârfurilor) sunt doar în afara decontării CfD? Sau costurile de dezechilibru se bazează exclusiv pe producția de energie eoliană (dispecerizarea BESS nu este creditată pentru atenuarea dezechilibrului)?	Vă rugăm să consultați articolele 3.4 și 3.5 din anexa 7 la documentația de licitație privind acordurile privind grupurile de echilibrare în timpul perioadelor PPA și CfD. Mecanismul de sprijin nu prevede nicio plată pentru instalația de stocare.
61.	Anexa 7	Având în vedere că producătorul este i) pe de o parte obligat să furnizeze o anumită cantitate de energie electrică; ii) obligat să respecte cerințele BESS (0,25 MWh per MW atribuit), în cazul unor abateri de la estimările de producție, ar putea producătorul să utilizeze arbitrajul BESS pentru a se angaja să furnizeze cantitatea de energie electrică la care este obligat în cadrul PPA/CfD? Mai precis, în contextul punctelor 7.11 și 7.12, surplusul de energie electrică poate fi transferat către instalația de stocare? Deficitul de energie electrică poate fi compensat de instalația de stocare?	Vă rugăm să consultați articolele 3.4 și 3.5 din anexa 7 la documentația de licitație privind acordurile privind grupurile de echilibrare în perioada PPA și CfD: În perioada PPA, instalația de stocare și centrala electrică se află în grupuri de echilibrare diferite, astfel încât instalația de stocare nu poate compensa dezechilibrele din centrala electrică. În plus, vă rugăm să consultați articolul 7.13 din anexa 13 privind tratarea echilibrării în cadrul PPA odată ce a fost stabilită piața lichidă intraday.
62.	Anexa 7	Când se așteaptă ofertanții să aibă o caracterizare clară a cerințelor necesare pentru contorizare? Vă rugăm să clarificați, de asemenea, ce standarde internaționale de contorizare se aplică (seria IEC 61000, standardele naționale sau cerințele Transelectrica).	Vă rugăm să consultați anexa 7, partea 3 din documentația de licitație pentru cerințele de contorizare: <ul style="list-style-type: none"> „3.2. Cel puțin următoarele puncte de măsurare trebuie furnizate și calibrate în conformitate cu reglementările aplicabile în materie de măsurare și cu regulile pieței de energie electrică: punctul de înregistrare al centralei electrice și punctul de înregistrare al instalației de stocare.”

			<ul style="list-style-type: none"> „3.3. Datele de măsurare trebuie înregistrate și puse la dispoziția operatorilor de sistem, părții contractante și furnizorului central de energie electrică (acolo unde este cazul) la granularitatea perioadei de decontare pentru a permite: decontarea PPA/CfD; decontarea dezechilibrelor pentru fiecare grup de echilibrare; și verificarea faptului că energia electrică facturată din rețea și descărcată ulterior nu este remunerată ca producție susținută.”
63.	Anexa 13	Cum sunt tratate costurile de echilibrare dacă CfD trece de la PPA la CfD (după punerea în aplicare a articolului 38)? În cadrul CfD, prima variabilă include sau exclude costurile de echilibrare și câștigătorul licitației poate solicita reduceri pentru veniturile din serviciile de rețea?	<p>Conform modelului Contractului sprijinul pentru echilibrare prevăzut la articolele 7.10 – 7.12 din anexa 13 la documentația de licitație se va aplica numai până la înființarea pieței intraday.</p> <p>Odată ce piața intraday va fi stabilită și contractele CfD vor funcționa, sprijinul de echilibrare pentru producători va înceta în totalitate.</p> <p>Atât în perioada PPA, cât și în perioada CfD, producătorul poate utiliza instalația de stocare pentru a furniza servicii de rețea.</p>
64.		Valabilitatea avizului de racordare la rețea (Aviz de Racordare / Connection Notice) în timpul procedurii de licitație	<p>Valabilitatea avizului de racordare la rețea este o chestiune de conformitate cu legislația specifică privind racordarea la rețea, în special Hotărârea ANRE nr. 168/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice</p> <p>Pct. 38 din Regulamentul citat prevede că 38 „Prin derogare de la punctele 36 și 37, pentru producătorul căruia i s-a confirmat sau oferit statutul de producător eligibil prin hotărâre de Guvern sau a Agenției, termenul de valabilitate al avizului de racordare se modifică de operatorul de sistem și se stabilește conform termenului de punere în funcțiune a centralei electrice, indicat în</p>

			<p>hotărârea de Guvern sau a Agenției. ” Astfel, cadrul juridic actual nu prevede prelungirea automată a avizului de racordare pentru participanții la licitație, în timpul procedurii de licitație, ci numai pentru participanții care au câștigat licitația.</p> <p>Cu toate acestea informăm că în prezent, ANRE a scos în consultare repetată proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE privind aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, astfel în procesul de avizare repetată Ministerul Energiei, a propus completarea Regulamentului cu prevederi care ar permite suspendarea termenului de valabilitate a avizului de racordare pentru proiectele care participă la licitație. Respectiv, Comisia de licitații se va conduce de prevederile cadrului legal valabil la momentul deschiderii ofertelor tehnice.</p>
		Cerințe de stocare	
65.	Punctul 6.3. lit. (iii)	<p>Conform pct.6.3. din documentația de licitație una din condițiile pe care un Investitor trebuie să le respecte depunând mai multe Oferte pentru Proiecte diferite este: pentru fiecare proiect depus se adaugă o Instalație de stocare cu o capacitate de stocare de cel puțin 0,25 MWh per MW din capacitatea instalată a Centralei electrice și o putere nominală (capacitate de descărcare) de cel puțin 0,125 MW per MW din capacitatea instalată.</p> <p>Întrebare: în cazul în care de către un Investitor sunt depuse mai multe Oferte pentru Proiecte diferite poate fi propusă o singură Instalație de stocare amplasată cu o Centrală electrică sau fiind separată fizic, dar cu o capacitate cumulată de stocare a energiei de cel puțin 0,25 MWh pe MW și o putere nominală (capacitate de</p>	<p>Da, un investitor poate utiliza aceeași instalație de stocare pentru două proiecte diferite. Instalația de stocare trebuie să îndeplinească cerințele de capacitate pentru fiecare proiect, astfel cum se prevede la articolul 6.3 (iii) din documentația de licitație.</p>

		descărcare) de cel puțin 0,125 MW pe MW din capacitatea cumulată a Centralelor electrice ofertate?	
66.	Secțiunile 36-40	<p>4. BESS – rol, integrare și sustenabilitate economică (problemă fundamentală a licitației).</p> <p>4.1. Care este rolul real și prioritar al BESS în cadrul schemei CfD și al licitației:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reducerea dezechilibrelor generate de producția eoliană, • furnizarea de flexibilitate pentru Sistemul Electroenergetic Național, • sau arbitraj comercial pe piața energiei?. <p>4.2. Având în vedere obligația de instalare a unei capacități minime de stocare (0,25 MWh/MW și 0,125 MW/MW), se consideră că BESS este introdus în principal ca instrument de conformare la regimul de dezechilibre sau ca unitate comercială separată?</p>	Licitația este concepută astfel încât să permită o flexibilitate totală în utilizarea instalației de stocare pe piețele de energie electrică. În perioada PPA, flexibilitatea instalației de stocare este oarecum restricționată din cauza cerinței legale de a avea grupuri de echilibrare separate pentru instalația de stocare și centrala electrică. Cu toate acestea, în perioada CfD, centrala electrică poate face parte din același grup de echilibrare „ ” ca și instalația de stocare. În ambele perioade, instalația de stocare poate să se alimenteze din rețea și să participe la serviciile auxiliare și piețele de echilibrare, precum și la arbitrajul energetic.
67.	Secțiunile 36-40	<p>10. Statutul specificațiilor tehnice din Oferta tehnică.</p> <p>Vă rugăm să clarificați dacă specificațiile tehnice din Oferta tehnică (inclusiv pentru BESS) au caracter de principiu sau constituie angajamente ferme, precum și în ce condiții pot fi ajustate ulterior, în lipsa unor contracte comerciale definitive la momentul licitației.</p>	Specificațiile tehnice incluse în oferta tehnică care cuprind criteriile de calificare prevăzute în secțiunile 36-39 din documentația de licitație nu pot fi modificate după depunerea ofertei tehnice. În cazul în care ofertantul nu poate să se angajeze să respecte specificațiile tehnice stricte din oferta tehnică, acesta trebuie să utilizeze, pe cât posibil, foaia de parcurs (a se vedea anexa 8). Alte specificații tehnice care nu se referă la criteriile de calificare prevăzute în secțiunile 36-39 din documentația de licitație pot fi modificate, atâta timp cât nu au impact asupra criteriilor de calificare.
68.	Anexa 7	Pentru BESS obligatoriu de până la 44 MWh, este necesară o contorizare separată (a doua) la: punctul de încărcare BESS (intrare din rețea sau turbine eoliene)? Punctul de descărcare BESS (ieșire către rețea)? Sau ambele?	Vă rugăm să consultați anexa 7, partea 3 din documentația de licitație pentru cerințele de contorizare: <ul style="list-style-type: none"> • „3.2. Cel puțin următoarele puncte de măsurare trebuie prevăzute și calibrate în conformitate cu

			<p>reglementările aplicabile în materie de măsurare și cu normele pieței energiei electrice: punctul de înregistrare al centralei electrice și punctul de înregistrare al instalației de stocare.”</p> <ul style="list-style-type: none"> • „3.3. Datele de măsurare trebuie înregistrate și puse la dispoziția operatorilor de sistem, părții contractante și furnizorului central de energie electrică (acolo unde este cazul) la granularitatea perioadei de decontare pentru a permite: decontarea PPA/CfD; decontarea dezechilibrelor pentru fiecare grup de echilibrare; și verificarea faptului că energia electrică încărcată din rețea și descărcată ulterior nu este remunerată ca producție susținută.”
69.	Anexa 13	<p>Achiziția de energie: producție fizică vs. energie notificată și echilibrată.</p> <p>Se solicită clarificarea dacă, în cadrul contractului reglementat, se achiziționează întreaga energie electrică produsă fizic de centrală sau doar energia notificată, validată și echilibrată comercial. De asemenea, se solicită precizarea dacă schema de sprijin vizează producția efectivă sau doar energia conformă poziției nete contractuale, având în vedere regimul dezechilibrelor și capetele de preț aplicabile.</p>	Pentru tratarea energiei electrice produse în cadrul PPA și pentru a afla dacă aceasta este notificată, validată și echilibrată din punct de vedere comercial, vă rugăm să consultați articolul 4.1, precum și articolele 7.10 – 7.13 din anexa 13 la documentația de licitație.
70.	Anexa 7	Dacă se instalează un sistem de baterii cu o capacitate care depășește capacitatea oferită în licitație, ar fi permisă utilizarea capacității excedentare pentru a cumpăra energie electrică de pe piață, a o stoca și a o revinde pe piață?	Documentația de licitație (în special anexa 7) recunoaște că instalația de stocare poate participa la piețele angro și de echilibrare pe bază comercială, suportând riscul de piață. Schema de sprijin se aplică numai producției sprijinite de la centrala (centralele) eoliană (eoliene) a (ale) proiectului. Energia electrică preluată din rețea, stocată și injectată ulterior nu este eligibilă pentru plățile PPA sau CfD în cadrul schemei de ajutor de stat.
71.		Există o limită/un plafon pentru capacitatea bateriei care poate fi construită/propusă în cadrul licitației?	Documentația de licitație stabilește parametrii minimi de stocare (inclusiv cel puțin 0,25 MWh per MW de capacitate eoliană instalată/cumulată și o capacitate nominală (capacitate de descărcare) de cel puțin 0,125

			MW per MW de capacitate instalată/cumulată a centralei eoliene terestre), dar nu menționează o limită maximă a capacității de stocare. În toate cazurile, orice configurație de stocare trebuie să mențină parametrii minimi necesari pe durata schemei de sprijin și să păstreze separarea producției sprijinite de activitățile comerciale de stocare.
		Licitatie în consorțiu	
72.	Secțiunea 26, p. 6.3	<p>Intenționăm constituirea unui Consorțiu format din două societăți comerciale cu componența asociațiilor diferită la fiecare SRL în parte (SRL „X” și SRL „Y”), fiecare dintre acestea deținând aviz de racordare valabil pentru centrale electrice amplasate în zone geografice diferite.</p> <p>„BRATARA” S.R.L. este beneficiar efectiv prin faptul că deține o cotă mai mare de 25%.</p> <p>Precizăm că una dintre societățile membre ale Consorțiului este „BRATARA” S.R.L., iar în cadrul celei de-a doua societăți membre ale Consorțiului, „BRATARA” S.R.L. deține calitatea de beneficiar efectiv, având o cotă de participare mai mare de 25%.</p> <p>1. Depunerea mai multor oferte de către Consorțiu</p> <p>În situația descrisă mai sus, vă rugăm să ne confirmați dacă este permis ca:</p> <p>un Consorțiu format din două societăți să depună două oferte distincte, fiecare ofertă corespunzând unui proiect diferit, pentru care fiecare membru al Consorțiului deține propriul aviz de racordare.</p>	<p>Documentația de licitație permite mai mult de o ofertă per investitor, în conformitate cu prevederile punctelor 6.3 și 28.1, iar acest lucru ar trebui să se aplice în mod egal atât unui investitor individual, cât și unui consorțiu.</p> <p>Pe de altă parte, punctul 26.2 indică faptul că unui membru al consorțiului îi este interzis să participe la aceeași licitație ca investitor individual sau ca membru al unui alt consorțiu.</p> <p>Prin urmare, dacă structura consorțiului este identică (fiind același consorțiu cu aceiași membri, același lider etc.), consorțiul respectiv poate depune două oferte separate, cu condiția ca fiecare ofertă să corespundă unui proiect diferit și fiecare ofertă să îndeplinească toate criteriile de admisibilitate și calificare în mod independent.</p>
73.	Secțiunea 26	Semnarea contractului reglementat pentru fiecare ofertă	Nu există nicio interdicție ca același consorțiu să prezinte două oferte diferite pentru a desemna entități diferite ca

		<p>Vă rugăm să ne clarificați dacă este admis ca:</p> <p>în Acordul de asociere (Consoțiu) să se prevadă expres că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru Oferta nr. 1, semnatar al contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din SRE să fie SRL „X”; • pentru Oferta nr. 2, semnatar al contractului reglementat să fie SRL „Y”, <p>în cazul în care ambele oferte vor fi declarate câștigătoare.</p> <p>Totodată, vă rugăm să ne indicați care va fi procedura ulterioară după darea în exploatare a centralelor, din punctul de vedere al relațiilor comerciale, contractuale și contabile (facturare, decontări, obligații fiscale etc.), luând în considerare că un aviz de racordare este emis pe SRL „X”, iar altul pe SRL „Y”.</p> <p>De asemenea, vă rugăm să ne confirmați dacă membrii Consoțiului sunt în drept să reglementeze aceste relații de sine stătător prin Acordul de asociere prezentat Comisiei ca parte componentă a ofertelor.</p>	<p>semnatare ale PPA. Dacă ambele oferte sunt câștigătoare, vor fi semnate două PPA diferite pentru fiecare proiect, cu facturare, contabilitate, tratament fiscal, decontare a dezechilibrelor, raportare etc. separate .</p> <p>Relațiile economice și contractuale interne dintre membrii consoțiului pot fi reglementate în mod liber prin acordul de consoțiu, cu condiția respectării răspunderii obligatorii solidară față de guvern, a perioadei de blocare de un an și a desemnării corecte a entității semnatare a PPA în acordul de asociere.</p>
74.	Secțiunea 26	<p>Relevanța cotelor de participare în consoțiu</p> <p>În situația în care Consoțiul este constituit cu următoarea structură:</p> <p>SRL „X” – participațiune de 70%;</p> <p>SRL „Y” – participațiune de 30%,</p> <p>în contextul pct. 26.1 lit. d) din Documentația de licitație:</p>	<p>Documentația de licitație indică în mod clar că membrii consoțiului sunt responsabili în solidar până la data punerii în funcțiune, iar structura consoțiului trebuie menținută timp de cel puțin un an după punerea în funcțiune (perioada de blocare). În conformitate cu punctul 26.1 litera (c), acordul de consoțiu trebuie să „identifice în mod clar procentele de participare ale fiecărui membru” și trebuie să „indice în detaliu contribuțiile, lista activităților și sarcinile și responsabilitățile fiecăruia dintre membrii consoțiului”. Acesta nu impune o regulă de vot sau de distribuire a veniturilor proporțională cu procentajul. Consoțiul este</p>

		<p>vă rugăm să precizați dacă Documentația de licitație impune în mod imperativ membrilor Consorțiului să reglementeze relațiile interne (luarea deciziilor, repartizarea veniturilor etc.) în perioada ulterioară datei operării comerciale, în conformitate cu structura procentuală a Consorțiului indicată în Acordul de asociere prezentat Comisiei;</p> <p>vă rugăm să ne indicați prin ce punct din Documentația de licitație se interzice definirea separată a răspunderii solidare față de Guvern și instituțiile abilitate, prin raportare la cota procentuală, și descrierea procesului relațiilor interne ale membrilor Consorțiului într-un alt raport procentual sau prin alte mecanisme, în cazul în care acest fapt este din start și expres prevăzut în Acordul de asociere prezentat în cadrul licitației.</p>	<p>liber să stabilească regulile de luare a deciziilor, distribuirea profitului/veniturilor și alte mecanisme interne de guvernanță, cu condiția ca acordul de consorțiu să dezvăluie rolurile/responsabilitățile și procentajele deținute și să prevadă angajamente clare în materie de răspundere și respectarea regulilor de licitație.</p>
75.	Secțiunea 26	<p>Dacă unul dintre membrii consorțiului nu utilizează semnătura electronică, este suficient să scaneze și să depună documentul cu semnătură olografă?</p>	<p>Documentația de licitație permite trimiterea fie a unui document electronic scanat, fie a unui document electronic semnat cu semnătură electronică în conformitate cu Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. În consecință, dacă un membru al consorțiului nu utilizează semnătura electronică, acesta poate semna cu semnătură olografă, iar documentul poate fi scanat și trimis, cu condiția ca formularele și declarațiile relevante să fie semnate în mod corespunzător. Vă rugăm să rețineți că formularele din anexele 2-4 trebuie semnate de fiecare membru al consorțiului.</p>
76.	Secțiunea 26	<p>Dacă membrii consorțiului nu se înregistrează în Republica Moldova în etapa de participare, pot participa la licitație fără a înființa o entitate cu scop special („SPV”) în Moldova? Dacă consorțiul este declarat câștigător, poate înființa o SPV după licitație?</p>	<p>În etapa de participare, criteriul de admisibilitate este ca investitorul să fie rezident sau înregistrat în mod corespunzător în conformitate cu legislația moldovenească sau jurisdicția sa de origine. Documentația de licitație nu impune constituirea unei SPV în Moldova ca condiție prealabilă pentru depunerea</p>

			<p>unei oferte. Cu toate acestea, în conformitate cu prevederea 47.1 din documentația de licitație și p.100 din GD 690/2018, persoanele juridice care nu sunt înregistrate în Republica Moldova, ale căror oferte au fost declarate câștigătoare în cadrul procedurii de licitație, în termen de 60 de zile calendaristice de la anunțarea rezultatelor de către Comisia de licitație, sunt obligate să finalizeze procedura de înregistrare a persoanelor juridice în Republica Moldova și să prezinte Comisiei de licitație copia deciziei de înregistrare sau a extrasului emis de autoritatea de înregistrare pentru aprobarea deciziei de acordare a statutului de mare producător eligibil.</p>
77.	Secțiunea 26	<p>Clauza 26.1.c.v se referă la indicarea persoanei juridice în acordul de asociere a consorțiului pentru semnarea PPA, dar, în calitate de consorțiu, putem participa la licitație fără a înființa în prealabil o SPV în Moldova, prin urmare, cum ar trebui să indicăm numele persoanei juridice? Puteți clarifica această cerință?</p>	<p>Acordul de consorțiu trebuie să indice în mod clar entitatea juridică desemnată care va semna PPA, dacă consorțiul este declarat câștigător în conformitate cu punctul 26.1(c)(v), fiind fie unul dintre membrii consorțiului, fie entitatea juridică (SPV) constituită de membrii consorțiului.</p>
Securitate cibernetică			
78.	Punctul 36.2.	<p>Deoarece Legea nr.48/2023 privind securitatea cibernetică a fost adoptată inclusiv în vederea transpunerii Directivei UE NIS 2, solicităm clarificarea dacă documentația de licitație cere ca ofertanții să corespundă pe deplin Directivei UE NIS 2 și să fie certificați conform ISO 27001?</p>	<p>Documentația de licitație nu introduce cerințe de securitate cibernetică care să depășească cele deja stabilite în legislația Republicii Moldova. Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică - care transpune parțial Directiva (UE) 2022/2555 (NIS2) - constituie cadrul de reglementare principal care reglementează obligațiile de securitate cibernetică pentru operatorii din sectorul energiei electrice. Sectorul energiei electrice este desemnat în mod expres ca sector critic în conformitate cu Decizia Guvernului nr. 860/2024, fiind astfel supus obligațiilor aplicabile furnizorilor de servicii esențiale în conformitate cu Legea nr. 48/2023. În consecință, ofertanții sunt obligați să respecte Legea nr. 48/2023, dar documentația de licitație nu impune ofertanților să</p>

			<p>demonstreze conformitatea deplină cu Directiva NIS2 dincolo de obligațiile deja transpuse în legislația națională.</p> <p>Certificarea ISO 27001 nu este cerută în mod specific în niciuna dintre etapele licitației.</p>
79.	P. 36.2	<p>Domeniul de aplicare al obligațiilor în materie de securitate cibernetică (OT/SCADA) + controlul modificărilor: Definirea cerințelor minime (standard de referință, audit/raportare), a autorității competente și a modului în care sunt tratate actualizările viitoare ale standardelor din punctul de vedere al costurilor/obligațiilor.</p>	<p>În conformitate cu Legea nr. 48/2023 și deciziile guvernamentale conexe, obligațiile în materie de securitate cibernetică se extind la toate rețelele și sistemele informatice, inclusiv IT, OT, SCADA, sistemele de monitorizare și control, precum și orice componente digitale necesare pentru funcționarea activelor de producere și stocare a energiei electrice, astfel cum s-a detaliat și în prezentările din cadrul conferinței ofertanților.</p> <p>Cerințele aplicabile în materie de securitate cibernetică, inclusiv măsurile minime de referință, raportarea incidentelor, obligațiile de gestionare a riscurilor și obligațiile de securitate a sistemelor, sunt stabilite în conformitate cu Legea nr. 48/2023 și Hotărârile de Guvern conexe (Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023, nr. 333/2024, nr. 860/2024 și nr. 562/2025), și nu de documentația de licitație.</p> <p>În ceea ce privește autoritățile competente, Agenția pentru Securitate Cibernetică, înființată în temeiul H nr. 1028/2023, funcționează ca autoritate națională de supraveghere și punct unic de contact responsabil cu aplicarea și coordonarea obligațiilor de securitate cibernetică în Republica Moldova.</p> <p>Orice modificări viitoare ale standardelor sau cerințelor naționale de securitate cibernetică se aplică direct în conformitate cu legislația moldovenească. Licitația nu</p>

			stabilește un mecanism separat de ajustare a costurilor sau de actualizare a conformității; operatorii trebuie să respecte legislația în evoluție ca parte a obligațiilor lor generale de reglementare.
80.	P. 36.2	<p>Asigurarea securității cibernetice. Cerințe privind echipamentele.</p> <p>a) <i>În scopul unei interpretări uniforme a cerințelor de securitate cibernetică , vă rugăm să indicați în mod specific ce standarde internaționale sau naționale, norme tehnice sau cadre de referință vor fi utilizate de Comisie ca bază pentru evaluarea conformității echipamentelor și sistemelor informatice și de control incluse în proiect (inclusiv sistemele de monitorizare, control și stocare a energiei)?</i></p> <p>b) <i>Care sunt documentele și certificatele specifice, emise de producătorii de echipamente sau de organisme terțe acreditate, care vor fi recunoscute de Comisie ca dovezi suficiente și adecvate ale conformității cu cerințele cibernetice în etapa de depunere a ofertei?</i></p> <p>c) <i>Există cerințe cibernetice naționale specifice privind certificarea sau autorizarea complexelor software-hardware din partea Agenției pentru Securitate Cibernetică a Republicii Moldova, care trebuie îndeplinite înainte de punerea în funcțiune a obiectivului?</i></p>	<p>a) Documentația de licitație nu prescrie standarde specifice de securitate cibernetică, norme tehnice sau cadre de referință pentru evaluarea sistemelor informatice, de control, SCADA, de monitorizare sau de stocare propuse de ofertanții d . În consecință, cerințele de securitate cibernetică aplicabile echipamentelor și sistemelor derivă exclusiv din cadrul juridic național, și anume: Legea nr. 164/2025, care impune obligații de securitate cibernetică sistemelor de rețea și de gestionare a datelor operate de TSO/DSO, Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, care transpune parțial Directiva UE NIS2 și stabilește obligațiile de bază în materie de securitate cibernetică pentru entitățile esențiale și importante care operează în sectorul energiei electrice, Deciziile guvernamentale de punere în aplicare a Legii nr. 48/2023.</p> <p>Aceste instrumente pot impune în mod implicit alinierea la cele mai bune practici internaționale (de exemplu, gestionarea riscurilor aliniată la NIS2, raportarea incidentelor, principiile de securitate prin proiectare), dar nu impun standarde internaționale specifice (de exemplu, ISO 27001, IEC 62443) în scopul depunerii sau evaluării ofertelor. Prin urmare, Comisia va evalua conformitatea ofertelor exclusiv în raport cu prevederile din documentația de licitație și nu în raport cu orice alte sisteme de certificare externe suplimentare.</p> <p>b) În etapa de depunere a ofertelor, documentația de licitație necesită doar confirmarea generală a</p>

			conformității cu legislația Republicii Moldova, inclusiv Legea nr. 48/2023 și actele sale de punere în aplicare. Respectarea cerințelor de securitate cibernetică va fi asigurată prin obligații legale aplicabile în timpul dezvoltării și exploatarei proiectului.
		Diverse	
81.	Secțiunea 11	Incoerența termenelor de modificare a documentației de licitație (11.1 vs 11.2): Clarificați care regulă guvernează modificările (și cum este definită „prima zi a perioadei de depunere” vs „termenul limită”), pentru a reacționa.	<p>Vă rugăm să rețineți că nu există nicio neconcordanță, ci că cele două puncte reglementează tipuri diferite de modificări. Astfel, punctul 11.1 conferă Comisiei de licitație dreptul de a implementa orice tip de modificare a Caietului de sarcini, cu condiția ca aceasta să se facă cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de prima zi a termenului de depunere (<i>adică</i> cel târziu până la 11 februarie 2026 (inclusiv), întrucât prima zi a termenului de depunere este 19 februarie 2026).</p> <p>Punctul 11.2 oferă Comisiei de licitație posibilitatea de a implementa în continuare unele modificări limitate în documentația de licitație după începerea termenului de depunere a ofertelor, cu condiția ca acestea să fie necesare numai în scopul clarificării (fără modificări de fond) și cu condiția ca acest lucru să se facă cel târziu cu 20 de zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de depunere a ofertelor (<i>adică</i> cel târziu până la 2 martie 2026 (inclusiv), întrucât termenul de depunere expiră la 31 martie 2026).</p>
82.	Secțiunea 3 și anexa 7	Ofertele parțiale sunt permise în mod explicit în cadrul licitației? De exemplu, dacă un dezvoltator are un proiect eolian de 100 MW cu MWh BESS obligatoriu corespunzător, poate oferi doar 30 MW din capacitatea eoliană (cu 6,6 MWh BESS proporțional), în timp ce restul de 70 MW din proiectul eolian rămân neangajați în această licitație?	În conformitate cu punctul 41 din HGnr. 690/2018 (cu modificările ulterioare), documentația de licitație permite ofertarea parțială dacă se asigură separarea fizică și contorizarea separată a energiei electrice produse și injectate în rețea la punctele de conectare de către capacitatea susținută a centralei electrice.

			<p>Capacitatea oferită trebuie să îndeplinească toate regulile licitației în mod individual, inclusiv în ceea ce privește dimensiunea minimă (≥ 4 MW), înregistrările comerciale separate pentru producția susținută față de cea nesusținută, dimensiunea stocării (0,25 MWh/MW și 0,125 MW/MW) pentru partea susținută, contorizarea separată.</p> <p>Documentația de licitație definește „Capacitatea licitată înseamnă capacitatea instalată individuală/cumulată a centralei electrice (centralelor electrice) sau a unei părți a acesteia (acestora), pentru care se solicită măsura de sprijin, indiferent de capacitatea instalată totală a centralei electrice (centralelor electrice), cu condiția respectării cerințelor de la punctul 41 din Regulamentul privind licitațiile, și care nu poate depăși o capacitate cumulată de 170 MW (inclusiv).” dispozițiile conexe sunt incluse în anexa 7.</p>
83.		Energia pe care trebuie să o furnizăm dacă ni se acordă toată energia generată de capacitate sau capacitatea care va fi furnizată an de an? Dacă da, cum va fi mecanismul de control?	<p>Mecanismul de sprijin se aplică exclusiv energiei electrice generate de partea de capacitate căreia i s-a acordat sprijin, iar marele producător eligibil trebuie să furnizeze toată energia produsă fizic de capacitatea sprijinită, măsurată la punctul de contorizare, fără obligația de a furniza un volum fix de MWh pe an sau de a garanta producția anuală.</p> <p>Vă rugăm să consultați articolul 4.1 din proiectul de PPA inclus în anexa 13 la documentația de licitație, unde preluarea este definită ca energia produsă, măsurată la punctul de înregistrare comercială și notificată cumpărătorului, fiind astfel „așa cum este produsă”, nu „bazată pe capacitate”.</p>